

Verksamhetsuppföljning och årsredovisning 2020

UPPSALA PASTORAT

INNEHÅLL

VERKSAMHETSUPPFÖLJNING

FÖRORD	5
I KORTHET	38

ÅRSREDOVISNING

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE	41
RESULTATRÄKNING	45
BALANSRÄKNING	46
KASSAFLÖDESANALYS	49
REDOVISNINGSPRINCIPER	51
NOTER TILL RESULTAT- OCH BALANSRÄKNING	54
UNDERSKRIFTER	64

Foto omslag: Henrik Viberg

Verksamhetsuppföljning 2020

UPPSALA PASTORAT

Rättelse

I tidigare version av denna årsredovisning har fel långsiktiga mål smugit sig in.
I denna version är detta nu åtgärdat till de korrekta.

Vision: Tillsammans för Livet – möte mellan Gud och människor i Uppsala.

Foto: Johan Nilsson

Verksamhetsuppföljning 2020 - ett annorlunda år!

Ställ inte in - ställ om istället! Biskoparnas vädjan om att uppehålla gudstjänstlivet i församlingarna i Uppsala har vi tagit på allvar - trots den pandemi som lade sordin på våra verksamheter under största delen av 2020. En generell dispens gavs av domkapitlet angående beslutet att fira huvudgudstjänst. Uppsala domkyrka, med sin funktion för både stift och nationell nivå, har fortsatt att fira högmässa på söndagar med anpassning efter rådande riktlinjer.

Vårt varierade gudstjänstliv har blivit ännu mer varierat på grund av de begränsningar som coronapandemin tvingat oss till, från och med mars 2020 och året ut. Den största förändringen är de digitala alternativ som har tillkommit i församlingarna samt utomhusgudstjänster, öppen kyrka med musik under gudstjänsttid m.m.

Volontärers medverkan i gudstjänstliv och andra verksamheter har påverkats både positivt och negativt. Flera nya och yngre volontärer har gått in i uppgifter som volontärer i riskgrupp tyvärr inte kunnat utföra. Den största gruppen av församlingarnas frivilliga - körsångare i alla åldrar - har tvingats till en lång paus. När, och där så har varit möjligt har musikmedverkan förekommit i gudstjänsterna men konsertverksamheten har i stort sett legat nere.

Undervisning och lärande är den verksamhet som varit svårast att genomföra enligt de planer man hade för 2020. Men förskolorna har varit igång hela tiden och mött barn och föräldrar som tidigare. Skollag och läroplan styr verksamheten, barnkonventionen blev lag i januari 2020 och den kristna profilen ges utrymme. Annars har många mötesplatser för barn och unga ställts in. Men med digitala alternativ, genom brevutskick och personliga kontakter med skolor så har man försökt hålla relationerna vid liv.

Ett mindre antal grupper för vuxenundervisning har kunnat genomföras och web-material har producerats.

Diakonin har utmanats under föregående år eftersom pandemin förstärkt ensamhet och utsatthet. Information och kommunikation har varit av stor betydelse för att nå ut på ett samordnat sätt. Ett samarbete med Röda korset inleddes i Uppsala för att bistå människor i riskgrupp, ett gemensamt telefonnummer för att få samtalskontakt, diakoner på stan, samarbete på kommunnivå. Flera nya diakonala dörrar har öppnats p.g.a. pandemin samtidigt som planerade aktiviteter fått ställas in. Telefonsamtal har fått ersätta sorgegrupper. Kontakter med lokala aktörer har förstärkts i flera av församlingarna.

Missionens mål att öka antalet dop har inte uppnåtts. Många dop har avbokats och skjutits upp eftersom möjligheten att samla familj och vänner inte funnits. Men i de verksamheter som har kunnat vara öppna har samtal om dopet hållits vid liv. Så snart det blir möjligt

att välkomna många till våra kyrkor ska dopet lyftas fram.

Det internationella arbetet med insamlingar till Act Svenska kyrkan har haft svårt att nå sina mål, gudstjänstlivet har påverkat kollekt och planerade aktiviteter för att kommunicera klimatvänliga har ställts in.

Kyrkorna runt om i Uppsala har, när många andra kulturbyggnader i staden stängt, varit öppna. Kulturturnen blev 2020 digital och de filmer som spelades in från domkyrkans hemliga rum fick stor spridning.

Glasateljén och textilateljén har genomfört ett flertal externa projekt både inom och utom Uppsala stift. Antikvariska arbeten utfördes i samband med öppnandet av Gustav Vasas grav. Beslut om att överta driften av Katedralkaféet togs i slutet av året.

Begravningsverksamheten har naturligtvis påverkats av pandemin. Sommarens guidningar fick anpassas och man har hjälpt andra pastorat med kremeringar vid behov. Utredning av framtida behov för krematorie- och begravningsverksamhet har inletts.

Den digitala anpassningen och utvecklingen kommer att bli ett bestående minne från 2020. Förtroendevalda och anställda - vi har alla övat oss i att mötas digitalt. Många medarbetare har arbetat hemifrån och fått stöd av vår IT-personal. Kommunikationsenheten har samlat information och stöttat församlingarna i bruket av sociala medier m.m. Personalstöd behövs alltid och alldeles särskilt i svåra tider. Kansliet håller koll på lagar och regler som vi som pastorat måste uppfylla.

Ja, inte blev det som vi trodde när vi skrev ner våra planer för 2020 - det blev annorlunda, frustrerande och lärorikt. Tillsammans tog vi ansvar för att vara kyrka och möta människor i Uppsala så långt det varit möjligt.

Nu ser vi fram emot nya möjligheter som Gud vill ge oss.

Annica Anderbrant, domprost Uppsala pastorat

Foto: Magnus Aronson

Gudstjänster och kyrkliga handlingar

Långsiktigt mål

Församlingarna har ett gudstjänstliv som fördjupar tron på Jesus Kristus och präglas av delaktighet och tillgänglighet. Församlingarna har varierande gudstjänstformer som ger möjlighet till möte mellan Gud och människor. Församlingarna firar gudstjänster som relaterar till alla åldrar och alla sinnen.

Kortsiktiga mål

- 1 Församlingarna har ett varierat gudstjänstliv.
- 2 Pastoratet har uppdaterade pastoraler för de kyrkliga handlingarna.
- 3 Församlingarna har fler volontärer i gudstjänstlivet jämfört med 2019.
- 4 Barnkonsekvensanalyser görs av samtliga gudstjänstformer.
- 5 Församlingarna följer upp gudstjänstformerna tillsammans med den gudstjänstfirande församlingen.

1. Församlingarna har ett varierat gudstjänstliv.

Domkyrkoförsamlingens gudstjänstliv har ställts om på grund av pandemin, med färre gudstjänster för små och stora, musikandakter och andakter på äldreboenden. Högmässorna har påverkats av restriktioner om deltagarantal och när gränsen sattes till åtta personer varvades webbsända gudstjänster med öppen kyrka på gudstjänsttid. Barnens kyrka och vardagsgudstjänster har genomförts som planerat delar av året, likaså vardagsgudstjänster. Sjukhuskyrkan har genomfört krisdop i vanlig utsträckning, men i övrigt enbart erbjudit enskild nattvard eller andakt under större delen av året. Körverksamheten har ställts om till övningar individuellt eller i små ensembler samt digitalt, med undantag av minikören som har pausats.

Domkyrkan har fram till Domsöndagen kunnat fira gudstjänster i ungefär vanlig omfattning men med högst 50 deltagare. Från och med första advent sänds söndagens huvudgudstjänst endast på nätet medan veckans övriga gudstjänster är öppna för allmänheten med högst 8 deltagare. Körerna har sedan mars tidvis varit helt pausade, tidvis kunnat ha verksamhet inom gällande restriktioner och rekommendationer. En extra övningslokal har förhysats på Nedre Slottsgatan för att möjliggöra delning i små grupper. Goss- och flickkörerna har kunnat vara igång i större utsträckning än vuxenkörerna beroende på andra rekommendationer för barn och unga. Gosskören drabbades dock hårt av pandemin när dess 100-årsjubileum nästan helt fick ställas in och skjutas upp. Extra viktigt detta år är att Domkyrkan kunnat hålla öppet som vanligt och därmed möjliggjort kyrkbesök i olika avsikter för många människor. Antalet besökare är dock hälften mot det normala, ca 300 tusen.

Helga Trefaldighets församling Församlingen har sedan länge ett varierat gudstjänstliv med olika gudstjänstformer. När pandemin slog till i början av året utmanades vi i vårt gudstjänstfirande, men har lyckats ställa om så att gudstjänster har kunnat fortsätta. St:ta Maria och Eriksberg övergick ganska snart till att fira söndagens gudstjänst utan nattvard, medan mässan har firats söndagligen i Helga Trefaldighet under hela året. I Eriksberg och S:ta Maria har Öppen kyrka ersatt söndagens gudstjänst under perioder av

striktare restriktioner. Friluftsgudstjänster har varit fler än vanligt och digitala alternativ har i vissa fall ersatt fysiska gudstjänster, till exempel i Sta Maria och Universitetskyrkans Stilla mässa.

Vaksala församling har vanligtvis ett mycket varierat gudstjänstliv. Pandemin har begränsat diversitet i gudstjänstfirande, men också möjliggjort nya sätt att fira gudstjänst. Uppskattade utomhusgudstjänster erbjöds under vår och sommar samt veckomässa i Årstakyrkan. Under höst och vinter har Öppen kyrka i samband med ordinarie gudstjänsttider erbjudits. Från Advent har veckans förinspelade gudstjänst lagts ut på nätet, varvid en större bredd av gudstjänst åter har kunnat erbjudas församlingens olika åldrar och intressegrupper såsom musikgudstjänst, småbarnsgudstjänst, Sinnesro och för äldreboenden.

Gottsunda församlingens gudstjänster är varierade. Det handlar om tider: söndagar kl. 11 i Gottsunda, kl. 15 i Sunnersta och kl. 18 i Gode herdens kapell (en kväll/månad) samt torsdagar kl. 18 veckomässa i Gottsunda. Ibland firas morgonmässa onsdagar. Det är vidare en variation i fråga om gudstjänstens karaktär: med "små och stora", meditativ gudstjänst och gudstjänst som präglas av kyrkoåret eller att gudstjänsterna får karaktär t.ex. av musiken, teman och liturgisk musik.

Under pandemin kompletterades gudstjänsterna från april till augusti 2020 med inspelade andakter och korta musikfilmer, samt för tiden advent 2020 – trettondagen 2021. Alla gudstjänster firades utomhus från april till augusti 2020, under denna tid firades inte nattvard på grund av pandemin. Församlingen strävar efter att fira nattvard ofta, och från september återupptogs nattvardsfirandet under en gestalt (brödet) med en smittsäker form.

Från advent 2020 – med 8 deltagare i kyrkan – tillgängliggjordes möjligheten att delta i gudstjänstfirandet även genom livesändning av huvudgudstjänsten i Gottsunda. Till framförallt Gottsunda kommer människor – när det inte är pandemi – i olika åldrar, från skilda sammanhang och traditioner och varje gudstjänst är ett firande med denna breda grupp av personer. Som en viktig del är det då alltid kyrkkaffe på söndagar oftast med volontärer. Kyrkkaffet är en del av en fortsatt gudstjänstgemenskap som stärker relationer och möjligheter till samtal. Församlingen behöver här jobba vidare med tillgänglighet på olika språk (gudstjänstord-

Verksamhetsbudget 2020

-28 739 000

Verksamhetsutfall 2020

-25 586 000

ningar och information), då Gottsunda är en påfallande mångkulturell församling. Viktigt är att också i pandemitid upprätthålla församlingens gudstjänstfirande, med anpassade former.

Gamla Uppsala församling Målet att ha ett varierat gudstjänstliv har uppnåtts genom att Gamla Uppsala både före och under pandemin har firat många gudstjänster i olika former. Under början av året, före pandemins utbrott, firades gudstjänster enligt följande: Sön kl 9.30 och 11.15 Morgongudstjänst/-messa resp Högmässa/gudstjänst i Lötenkyrkan, kl 10 Högmässa/messa med små och stora/funkagudstjänster i Tunabergskyrkan och kl 17 Gamlismässa i Gamla Uppsala kyrka. Veckomässor firades tis kl 9.40 i Lötenkyrkan, ons kl 18.30 i Tunabergskyrkan och kl 21 i Lötenkyrkan och fre kl 9.40 i Lötenkyrkan. Utöver dessa firades också vardagsgudstjänster, gudstjänster på swahili och teckenspråk och andakter på äldreboenden. Under pandemin har gudstjänstformerna förändrats och anpassats till rådande restriktioner. I Lötenkyrkan har gudstjänsterna livesänts. I Gamla Uppsala och i Tunaberg har andakter spelats in och lagts ut. Kyrkorna har varit öppna och bemannade under ordinarie gudstjänsttider och även vid andra tillfällen under veckan. Vandringsgudstjänster har firats med start vid Tunabergskyrkan och avslutning vid Frälsarkransplatsen.

2. Pastoratet har uppdaterade pastoraler för de kyrkliga handlingarna.

Nya pastoraler utarbetades under 2020 och började gälla den 1 september 2020. Pastoratets alla församlingar fick då tillgång till dessa.

3. Församlingarna har fler volontärer i gudstjänstlivet jämfört med 2019.

Domkyrkoförsamlingens ambition har inte varit möjlig att genomföra under rådande omständigheter. Under 2021 kommer dock församlingen att genomföra en utbildningsinsats kring volontärarbete för sin personal, som ett led i detta arbete.

Domkyrkan Nej – på grund av pandemin har det varit fokus på dem som redan är aktiva. När det gäller körverksamheten har rekryteringen av nya volontärer varit svår pga att verksamheten varit inställd under stora delar av året. Goss- och flickkören har dock haft en relativt stor tillströmning av de allra yngsta.

Helga Trefaldighets församling har trots eller i vissa fall tack vare pandemin lyckats uppnå detta mål. Eriksbergskyrkan har ökat antalet unga volontärer och

i Helga Trefaldighet har flera yngre volontärer kunnat engageras då de äldre inte tjänstgjort pga restriktionerna.

Vaksala församling var på god väg att ha fler volontärer i gudstjänstlivet än under 2019, inte minst ungdomar. På grund av covid-19 har dock antalet aktiva volontärer totalt sett minskat i Vaksala under 2020 då gudstjänstformerna präglats av restriktioner. Men, vi gläds åt att flera nya volontärer har varit aktiva i de nya gudstjänstformerna, inte minst som en följd av det va-kuum som uppstod i och med restriktioner kring 70+.

Gottsunda församling har fler volontärer i gudstjänsterna och en positiv utveckling var på gång i början av 2020. På grund av pandemin har detta varit tvunget att pausas med färre som kunnat delta och bidra. Under första delen av hösten 2020 var fler barn engagerade i gudstjänster ”med små och stora” – med olika uppdrag – i Gottsunda och Sunnersta. Detta pausades dock i slutet av november 2020. Hos många finns en längtan att kunna vara med igen.

Gamla Uppsala församling har upplevt färre volontärer. Det är flertalet volontärer som tillhör riskgrupper och har därför inte kunnat delta i gudstjänstlivet i samma utsträckning som förr. Nya volontärer har tillkommit men inte i så stor utsträckning att det totala antalet volontärer blivit större. Målet är därför inte uppnått på grund av pandemin.

4. Barnkonsekvensanalyser görs av samtliga gudstjänstformer.

Barnkonsekvensanalyser sker inför förskolornas samlingar och Barnens kyrka.

Det kommer under 2021 genomföras utbildning av personal om barnkonsekvensanalyser.

Arbetet med barnkonsekvensanalys av ordinarie gudstjänstformer har stannat upp mycket på grund av pandemin. Församlingsråd har under år 2020 arbetat med barnkonsekvensanalys som en planerad aktivitet. Arbetet återupptas 2021.

I flera församlingar firas gudstjänst/mässa ”med små och stora” och/eller söndagsskola.

I församlingarna arbetas det även för att få fler volontärer som i sig innebär fler söndagsvärdar/gudstjänstvärdar/söndagskolevärdar och bland dessa barn och unga.

5. Församlingarna följer upp gudstjänstformerna tillsammans med den gudstjänstfirande församlingen.

Domkyrkoförsamlingen Församlingarna följer upp gudstjänstformerna tillsammans med den gudstjänstfirande församlingen. Detta har varit svårt att genomföra på grund av pandemin. Viss uppföljning av de digitala gudstjänsterna har dock gjorts, vilket har resulterat i beslutet att överge den formen för att istället åter fira vanliga gudstjänster under 2021. Så länge åttagränsen kvarstår kommer dessa att dubblas till antalet, för att möjliggöra deltagande för fler personer sammanlagt.

Domkyrkan Under 2020 har det funnits små möjligheter att på ett organiserat sätt följa upp gudstjänsterna med dem som deltar i dem. Uppföljning sker dock kontinuerligt t ex kring gudstjänster som anordnas i samarbete med Svenska kyrkan på nationell nivå och Uppsala stift. Sedan vi startat regelbundna webbsändningar av gudstjänster kommer också en hel del respons på dessa, liksom det av antalet visningar går att utläsa att dessa gudstjänster möter ett ganska stort intresse.

Helga Trefaldighets församling Målet får sägas delvis uppfyllt. De ordinarie gudstjänstformerna har inte kunnat diskuteras och utvärderas tillsammans med församling och Församlingsråd som det var tänkt. Dock har de nya former som skapats på grund av pandemin förankrats och diskuterats med kyrkvärdar, volontärer på ett helt nytt sätt. I många fall finns nu en bredare förankring i de gudstjänstformer som används.

Vaksala församling En kontinuerlig muntlig dialog med den gudstjänstfirande församlingen om hur de skiftande pandemigudstjänstformerna har uppfattats har skett. Bland annat har föreslagits att sommarens utomhusgudstjänster skall fortsätta även efter pandemin. De gudstjänstformer som församlingen vanligtvis firar kommer att följas upp 2021 och troligen berikas med de nya erfarenheter som gjorts under pandemin.

Gottsunda församling har återkommande kallat till Församlingsmöte. Våren 2020 skulle ett sådant möte ha gudstjänst som tema. Mötet behövde ställas in p.g.a. pandemin och kunde inte återupptas hösten 2020 av samma skäl. Regelbundet sker återkoppling från engagerade i församlingen om gudstjänst, genom samtal efter gudstjänsterna, i olika grupper och genom enskilda kontakter med ideella och anställda samt fördjupningskvällar och teman med kyrkvärdar. Församlingsrådet följer upp kontinuerligt om församlingens gudstjänstfirande samt med fördjupning. År 2020 handlade fördjupning om läsning och samtal

om biskopsbrev om kyrkliga handlingar i mångreligiös kontext (våren 2020) och biskopsbrev om nattvarden (hösten 2020).

Gamla Uppsala församling

Församlingsrådet har under år 2020 påbörjat arbetet med uppföljning/utvärdering av församlingens gudstjänstformer, men på grund av pandemin har detta arbete blivit uppskjutet till år 2021. Målet är delvis uppnått genom att arbetet påbörjats.

Kommentarer till budgetavvikelser

Domkyrkoförsamlingen Stadsdelskyrkoenheten har gjort ett litet överskott. En analys kommer att göras av vad det beror på att det inte är större än så, trots de begränsningar som har funnits i årets verksamheter, men sannolikt är minskade hyresintäkter och byte av ljudanläggning i S:t Pers kyrka en del av förklaringen. Enheten för barn, familj och ungdom har ett avsevärt större överskott på grund av att verksamheten har fått ställas om, flyttas fram eller i vissa fall ställas in. Den verksamhet som har genomförts har gjort det med begränsat deltagarantal och under enklare former, vilket också har lett till minskade kostnader.

Övriga församlingar svarar liknande gällande att det ej förekommit verksamheter i kyrkorumen i samma utsträckning. Då detta ej skett som förut har det ej heller funnits kostnader för kyrkkaffe – och då det blivit inställda musikgudstjänster med externa musiker och konserter har utgifterna minskat.

Foto: Jim Eljström

Undervisning / lärande

Långsiktigt mål

Församlingarnas undervisning utgår från människors olika åldrar, behov och förutsättningar samt ger i sin form utrymme för människors personliga erfarenheter. Församlingarnas undervisning syftar till att få till stånd ett lärande hos människor genom att lyfta fram såväl etiska, estetiska samt existentiella erfarenheter. Församlingarnas undervisning ger introduktion i kristen tro samt vägledning i att leva i sin tro i vardagen. Församlingarnas undervisning och lärande ger möjlighet till andlig fördjupning. Församlingarnas undervisning och lärande sker i strukturerad samverkan med externa aktörer i olika miljöer, t.ex. föreningar, arbetsplatser och skolor.

Kortsiktiga mål

- 1 Församlingarna har en strategi för hur församlingen ska möta olika ålderskategorier, i synnerhet åk 6–7, och strategierna styr verksamhetsutbudet.
- 2 Församlingarnas verksamheter har en bredd som gör det möjligt för människor med olika färdigheter och förutsättningar att hitta en verksamhet som svarar mot deras behov (etiska, estetiska och existentiella).
- 3 Församlingarna har en strategi för kristen undervisning för vuxna.
- 4 All personal i pastoratet har möjlighet till andlig fördjupning inom ramen för sin tjänst.
- 5 Skolarbetet med fokus på högstadiåldrarna är stärkt och utvecklat jämfört med 2019.

1. Församlingarna har en strategi för hur församlingen ska möta olika ålderskategorier, i synnerhet åk 6–7, och strategierna styr verksamhetsutbudet.

Domkyrkoförsamlingen Församlingen har en strategi och arbetar utifrån den, men pandemin har gjort att mycket verksamhet har behövt ställas om. En stor del av visningsverksamheten har avbokats på grund av kommunens rekommendationer till förskolor, grundskolor och gymnasier. Gymnasieverksamheten har gått att genomföra, men med lägre frekvens än planerat i och med att kommunens skolor blivit uppmanade att avboka ej nödvändiga studiebesök och undervisningen har lagts om till att vara digital. Utifrån möjligheterna som varit under 2020 har kontakt med gymnasieskolor och information om verksamheten skett genom till exempel skolutskick.

Domkyrkan/Heltidsförskolan Domkyrkans visningsverksamhet är strukturerad för skolbarn i olika åldrar.

Helga Trefaldighets församling Målet är delvis uppnått genom att det finns en plan för hur arbetet ska bedrivas och bra kontakt med skolorna. Dock har omsättningen av planerna försvårats pga pandemin.

Vaksala församling strategi för hur församlingen ska möta olika ålderskategorier, i synnerhet åk 6–7, styr verksamhetsutbudet. En särskild satsning görs på denna åldersgrupp som brygger över från barnverksamhet till konfirmandverksamhet. I gruppen Agape erbjuds barnen en fördjupning i tron och möte med vuxna som finns till för dem och deras frågor kring livet, tron och att våga vara sig själv. Livsfrågorna möts på barnets nivå och genom deras uttryck. En annan verksamhet riktad mot åldersgruppen är den stora gruppen av unga hjälpledare. Unga hjälpledare får ta ansvar efter förmåga och växa in i sitt ledarskap. Fördjupningskvällar och utbildningar tydliggör deras viktiga roll i församlingens arbete med yngre åldrar.

Gottsunda församling Församlingen har mötesplatser för barn-unga från 0 år till ungdom genom öppen förskola, barn- och ungdomskörer, konfirmander samt ungdomsgrupp. Under 2020 startade en ungdomskör

som ett samarbete mellan Gottsunda och Vaksala församlingar. En ny gosskör för lågstadiet började våren 2020 i Sunnersta.

I januari 2020 startade vidare samarbete med kommunens kulturförvaltning kring musikskapande för barn och unga i Gottsunda med Fritidsklubb på Treklängen. Denna formaliserade samverkan sker framförallt genom en musikpedagogtjänst i församlingen som från 2020 till 50 procent finansieras av kommunen. Fokus är unga i åldern 10–15 år, men handlar också om enskilda äldre ungdomar i behov av stöd – i samverkan med Ungdomsjouren. Delar av denna verksamhet har kunnat genomföras enligt plan trots pandemin. När det inte varit möjligt har strävan varit att hitta ersättningsformer. För äldre i församlingen finns mötesplats i Sunnersta, öppen grupp för vuxna i olika åldrar i Gottsunda och språkcafé i Gottsunda. Samverkan sker vidare med Röda korset med en fikaträffpunkt en gång i veckan som startade 2019 där Röda korsets volontärer ansvarar för verksamheten och församlingen står för lokaler. Verksamheten är pausad sedan april 2020.

Gamla Uppsala församling Genom gott relationsbyggande med skolor i närområdet ger personalens rastnärvaro ökat antal kontakter med åk 6–7. En killgrupp för dessa årskurser startades under året. Målet är i praktiken uppnått men strategierna behöver formuleras och dokumenteras.

2. Församlingarnas verksamheter har en bredd som gör det möjligt för människor med olika färdigheter och förutsättningar att hitta en verksamhet som svarar mot deras behov (etiska, estetiska och existentiella).

Domkyrkoförsamlingen Under 2020 har särskilda krav ställts på att hitta sätt för lärande och undervisning. Till viss del har det skett i digital form, men många sådana sammanhang har skjutits på framtiden. Målet är nått, men med lägre frekvens än planerat genom att vi erbjudit och genomfört klubbverksamhet, söndagsskola, skol- och visningsverksamhet, konfirmandverksamhet och Zebragrupp del av året. Verksamheterna för konfirmander, ungdomar och unga ledare har genomförts i pastoratets gemensamma arbete med stor

Verksamhetsbudget 2020

-20 171 000

Verksamhetutfall 2020

-16 887 000

bredd. Sjukhuskyrkan arbetar för att ge det existentiella och andliga ett språk, dels genom utbildningsinsatser för personal på sjukhuset och dels genom filmer och inlägg på Facebook och Youtube.

Domkyrkan

Visnings- och kulturverksamheten (utställningar, författarsamtal etc.) bidrar till att uppfylla denna punkt. Under året har visningarna delvis skett genom webbinspelningar. Annat webbmateriale har också producerats och författarsamtal har spelats in.

Heltidsförskolan

Svenska kyrkans förskolor utför inom ramen för utbildningen högläsning av Bibelns berättelser, psalmer vid samlingar, bordsbön och kyrkobesök.

Helga Trefaldighets församling

Den bredd av verksamheter som normalt finns i församlingen har ju på många sätt tvingats till omställning och i vissa fall uppehåll under pandemin. Dock finns en kompetens och ett engagemang bland såväl anställda som volontärer som gör att nivån av tillgänglighet kunnat upprätthållas, så målet får anses uppnått under omständigheterna.

Vaksala församling

I Vaksala erbjuds grupper och sammanhang där människor uppmuntras att vara sig själva och att bidra in i helheten utifrån sina egna färdigheter. Genom Språkcafé, Skaparkvällar, körer, Repair Café, bönegrupper, Måla och tro, Sinnesro, trädgårdsarbete, andlig fördjupning, Sitta sig till stillhet, QuiGong, Wii, gitarrgrupper, dagretreater etc signaleras ett öppet klimat i vilket fördjupande möten och samtal ofta sker. I barn- och familjeverksamheten och bland våra ungdomar samtalas särskilt om våra olika sätt att uttrycka oss på och vara på och att det är accepterat och tillåtet. Under 2020 har dessa verksamheter bromsats på grund av pandemin. Kontakt har på olika sätt hållits med de aktiva.

Gottsunda församling

Även om resurserna är begränsade eftersträvas en bredd som gör att människor med olika möjligheter kan vara delaktiga och inkludera. Det handlar om gudstjänstfirande, öppna mötesplatser, grupper för unga och vuxna och fördjupning genom temakvällar, bibelstudium etc. Under pandemin har vissa mötesplatser flyttat utomhus: samtal/träffar på församlingens upprustade innergård (från maj till november) och vandringsstationer i advent och jul för små och stora vid Sunnersta kyrka, Gottsunda kyrka och Gode herdens kapell.

Gamla Uppsala församling

Målet att ha en bredd som gör det möjligt för människor med olika färdigheter och förutsättningar att hitta en verksamhet

som svarar mot deras behov, är uppnått genom att församlingen arbetar aktivt med tillgänglighet och bredd i uttrycksformer. I Gamla Uppsala församling bedrivs verksamhet för exempelvis teckenspråkiga och personer med olika funktionsvariationer och det finns bland personalen stor kompetens och engagemang inom dessa områden.

3. Det finns en strategi för kristen undervisning för vuxna.

Domkyrkoförsamlingen Församlingen har en sådan strategi och har under 2020 genomfört samtalsgrupp om kristen tro, samtalsgrupp om Första Korinthierbrevet, meditationsnatt och Katedraldag. Fördjupande undervisning i kristen tro för åldrarna 16–20 år har däremot inte genomförts på grund av skärpta restriktioner för åldersgruppen när verksamheten skulle genomföras.

Helga Trefaldighets församling

Målet är delvis uppfyllt. Verksamhet som bokcirkel och viss digital undervisning har kunnat äga rum och utvecklats i den nya situationen, men en formulerad strategi har inte utarbetats. Mycket på grund av att gemensamma träffar kring detta i pastoratet blivit framskjutna.

Vaksala församling

I Vaksala har arbetet med en strategi för kristen undervisning inte slutförts under 2020 på grund av ett tjänsteskitte. I församlingen finns dock en ordning för hur den som är nyfiken bemöts och enskild undervisning finns alltid som ett alternativ. Utöver det erbjuds ett vanligt år åtminstone två samtalsgrupper med olika utgångspunkter under terminerna. Dock inte under större delen av 2020 på grund av pandemins restriktioner.

Gottsunda församling

Varje vår och höst finns någon form av fördjupande livssamtals-/bibelstudiegrupp i församlingen. Upplägg och tema växlar. Efter kvällsmässorna på torsdagar inbjuds till öppet samtal utifrån den kommande söndagens bibeltexter. Vidare har församlingen, sedan 2019, inbjudit till regelbundna fördjupande program efter söndagens gudstjänst i Gottsunda samt vissa kvällar om kultur-existentiella teman, ofta med någon inbjuden gäst. Under hösten 2020 var fokus för dessa söndagar och kvällar Gottsunda kyrkas 40-årsjubileum, med teman som musik/möte i kris och katastrof, mångkultur m.m. Trots pandemin kunde större delen av dessa kvällar genomföras (september till början av november). Till strategin för undervisning för vuxna hör att vara lyhörd för respektive persons förutsättningar.

Gamla Uppsala församling Målet att ha en strategi för kristen undervisning för vuxna är delvis uppnått genom ett medvetet arbete med exempelvis Alphagrupper. I detta koncept finns en genomtänkt strategi för undervisningen. Det finns i dagsläget ingen dokumenterad strategi för hela församlingens arbete med vuxenundervisning.

4. All personal i pastoratet har möjlighet till andlig fördjupning inom ramen för sin tjänst.

Uppsala pastorats kansli

Arbetsplatsträffarna inleds med tankar för dagen ledda av en präst. Medarbetarna har möjlighet att delta vid gudstjänster, andakter och mässor i Domkyrkan och Helga trefaldighets kyrka en gång i veckan på arbetstid.

Domkyrkoförsamlingen Ja, möjligheten finns bland annat för gemensam retreat, men har på grund av restriktionerna inte gått att genomföra enligt planerna.

Domkyrkan/Heltidsförskolan

har möjlighet till andlig fördjupning inom ramen för sin tjänst. Under våren 2020 inbjöds all personal inkl. förskoleenheten att delta i retreat men den blev inställd pga rådande pandemi.

Helga Trefaldighets församling

Målet är uppnått genom att personalen sedan tidigare ges uppmuntran till fördjupning i form av kurser och fortbildning. Dock har pandemin gjort att färre tillfällen till detta funnits under året. Andakt och delande av troserfarenheter har förekommit i flera sammanhang. Dock har inte retreat i egna lokaler kunnat genomföras som vanligt.

Vaksala församling

Möjligheten till andlig fördjupning inom ramen för sin tjänst finns. Ett regelbundet andaktsliv inom de olika arbetslagen är regel. Ofta finns i tillägg till detta även möjligheten att tillsammans läsa och diskutera fördjupningslitteratur. Under 2020 har möjligheten till andlig fördjupning tagits tillvara av de som på grund av pandemin fått mer luft i sina tjänster. Möjligheten till fortbildning gäller även inom andlig utveckling.

Gottsunda församling

Fördjupning sker genom personalmöten som återkommande har ett sådant tema och genom möjlighet till fördjupning om bibel eller någon andaktslitteratur. Våren 2020 handlade fördjupningen om Ärkebiskopens fastebok skriven av Ylva Eggehorn. Alla arbetsplatsmöten inleds antingen med en andakt som någon i personalen håller i, eller med

veckomässa (ungefär var 3:e vecka).

Gamla Uppsala församling Målet att all personal i pastoratet har möjlighet till andlig fördjupning inom ramen för sin tjänst är uppnått genom att andlig fördjupning och undervisning om kristen tro bland personalen har prioriterats och getts stort utrymme under året. Under personalsamlingar, i fysisk form före pandemin och genom skriftlig kommunikation och parvisa samtal under pandemin. Personalen har arbetat med temat "Den stora berättelsen", som kan beskrivas som en genomgång av den kristna trons huvudpunkter. Utöver detta har personalen uppmanats att, så långt det varit möjligt, delta i dagliga morgonböner i de tre kyrkorna.

5. Skolarbetet med fokus på högsta- dieåldrarna är stärkt och utvecklat jämfört med 2019.

Domkyrkoförsamlingen Skolarbetet har inte gått att genomföra i planerad omfattning på grund av att kommunen har avrått sina skolor från att genomföra icke nödvändiga studiebesök. Församlingen har därför satsat på att nå skolorna genom egenproducerat digitalt utbildningsmaterial.

Helga Trefaldighets församling Målet är inte helt uppnått pga att pandemin omöjliggjort många besök och fysiska kontakter. Det gemensamma utvecklingsarbetet har inte heller fungerat som tänkt var.

Vaksala församling

Skolkontakten i församlingen har minskat kraftigt främst på grund av att en tjänst dragits in i samband med pastoratets besparingskrav. Arbetet på skolorna har hindrats ytterligare på grund av Covid-19.

Gottsunda församling

Skolarbetet för högstadielärderna har stärkts genom samverkan med kommunen och barns fritidsverksamhet – musikskapande i Gottsunda. På grund av pandemin har flera av de regelbundna mötespunkterna med Gottsundaskolan inte varit möjliga: skolavslutningar sommar och jul, och luciasamlingar i Gottsunda kyrka. Inför skolavslutningen juni 2020 spelades en hälsning in från församlingen, som kunde delas vid skolavslutningen i respektive klass.

Gamla Uppsala församling Genom att kontakterna med närliggande skolor har fördjupats under året har vi uppnått detta mål. Under pandemin har exempelvis ungdomsdiakonens och en pedagogs närvaro på den närliggande högstadieskolan efterfrågats. För äldre elever med distansundervisning har studieplatser kunnat erbjudas i Tunabergskyrkan.

Kommentarer till budgetavvikelser

Domkyrkoförsamlingen I och med de begränsningar pandemin inneburit har stor del av verksamheten fått ställas om, flyttats fram eller i vissa fall ställts in, vilket resulterar i budgetöverskottet för 2020 för enheten för barn, familj och ungdom. Verksamheten har också genomförts med lägre deltagarantal och under enklare former. Timvikarier har inte heller behövt anlitas på samma sätt som annars.

Helga Trefaldighets församling Avdelningen uppvisar ett visst överskott, främst beroende på inställda fysiska träffar, lite förtäring och så.

Vaksala församling På barnsidan har veckogrupper stängts under hösten på grund av rådande restriktioner, vilket inneburit en viss besparing. Å andra sidan har mer pengar lagts på de unga hjälpledarna som hjälpte till med att ställa om församlingens dagkollo till dagverksamhet i vår egen närmiljö. Även vårt Sommarkyrka under juli fick en annan utformning än den planerade. Även där innebar omställningen en viss ökning av kostnaden.

Gottsunda församling Av pandemiska skäl har flera planerade verksamheter inte varit möjliga, eller behövt ske på ett nytt sätt. För att hålla kvar ett barnfokus för 2020 och framåt gjordes en omprioritering med en kompletterande barnsatsning. Barn inbjöds att ta emot en barnbibel som en gåva från församlingen i december 2020. Många familjer kom till kyrkan, och det innebar betydelsefulla samtal om bibel, tro, liv och hur pandemin påverkar dem. Alla barn födda och döpta mellan 2015-2019 erbjöds ta emot specialhäftet "Julberättelsen" ur Barnens bästa bibel. Även alla barn på förskolan Kyrkklockan fick ett eget exemplar av Julberättelsen.

Gamla Uppsala församling

Kostnaderna har varit avsevärt lägre än budgeterat, särskilt inom ungdomsverksamheten (där kostnaden varit mindre än en tredjedel av vad som budgeterats), beroende på att läger och planerade resor blivit inställda på grund av pandemin. Att bedriva ungdomsverksamhet i digital form kostar mindre än att träffas i fysisk form.

Foto: Johan Nilsson

Diakonal verksamhet

Långsiktigt mål

Församlingarna ger fler människor tillfälle till samtal, enskilt och i grupp, med mål att tillvarata sina egna resurser och rättigheter, samt att tillsammans utvecklas för en social hållbarhet.

Församlingarna utvecklar nya och fördjupar befintliga mötesplatser som ger sammanhang och gemenskap.

Församlingarna utvecklar gemensamma diakonala strategier och samarbete med andra aktörer.

Församlingarna ökar medvetenheten om att diakoni är alla döptas uppdrag och ansvar.

Församlingarnas arbete med människor i utsatta livssituationer utvecklas ytterligare genom pastoratets diakonala samordningsarbete och diakonala nätverk.

Kortsiktiga mål

- 1 Kommunikationen kring olika samtalsmöjligheter och mötesplatser är bättre jämfört med 2019.
- 2 Församlingarnas mötesplatser är inventerade och förslag finns för utveckling och prioritering ur ett sammanhållet perspektiv.
- 3 Församlingarna har tydliggjort sina samarbeten med lokala aktörer.
- 4 Församlingarna ger möjlighet till samtal och reflektion kring diakoni och medarbetarskap.
- 5 Den diakonala samordningsgruppen ansvarar för uppföljning, inventering samt framtagande av strategier och prioriteringar för pastoratets gemensamma diakonala arbete.

1. Kommunikationen kring olika samtalsmöjligheter och mötesplatser är bättre jämfört med 2019?

Gemensam diakoni 2020 har på alla sätt utmanat oss som kyrka. De olika restriktionerna som varit en följd av pandemin har tvingat oss till förändrade arbetssätt återkommande under året. Många mötesplatser har tvingats stänga ner, alternativt erbjudits utomhus under sommarhalvåret. Mycket av det diakonala arbetet har kommit att framför allt ske över mail eller telefon. I detta sammanhang har kommunikationen kring olika möjligheter för samtal varit än viktigare, alltifrån hjälptelefonen i samarbete med Röda Korset, Domkyrkans själavård, Diakonins hus samt övrig telefoni. Målet vad gäller kommunikation måste därmed räknas som uppfyllt även om det alltid finns utmaningar kring detta att arbeta vidare på.

Domkyrkoförsamlingen Sjukhuskyrkan erbjuder mötesplatser för samtal med patienter, anhöriga och personal i en utsatt situation och har hittat nya former för samtal i coronatid. Beredskapen har upprätthållits under hela året trots restriktioner. Färre samtal med anhöriga är en effekt av rådande restriktioner. Det övriga diakonala arbetet har också fått anpassa sina samtal efter omständigheterna och inte minst bedrivit dessa på telefon istället för genom fysiska möten. Antalet samtal har ökat och upplevs även svårare till sitt innehåll av diakonerna. Rutiner och samordning kring samtalstiderna i diakonins hus har förbättrats.

Domkyrkan I samarbete med Diakonins hus erbjuds dagliga själavårdstider i Domkyrkan.

Helga Trefaldighets församling Målet är uppnått genom den intensiva "kommunikations-boom" som pandemin kom att innebära. Ett stort utbud av samtalsmöjligheter och mötesplatser har kommunicerats på nytt sätt.

Vaksala församling Kommunikationen kring olika samtalsmöjligheter och mötesplatser är inte bättre jämfört med 2019. På grund av corona har flera möjligheter till mötesplatser och samtalsgrupper ställts in. Däremot har nya former för samtal genomförts. Telefonjour för våra församlingsbor erbjöds av församlingens diakoner och präster under tre veckor vid jultid.

Spontana och organiserade promenader med möjlighet till samtal har genomförts. Alla inställda samtalsgrupper har ersatts av enskilda telefonsamtal. Öppen kyrka har lett till fler samtal med människor som tidigare inte haft kontakt med kyrkan. Antalet personer som sökt kontakt för ekonomiska frågor har ökat.

Gottsunda församling Församlingen hade som plan för 2020 att stärka kommunikation om mötesplatser. Det handlar om bättre och aktuell information på webb, sociala media och att vara synlig i lokalmedia. Mest "effektivt" har varit att stärka de konkreta nära kontakterna i lokalsamhället med olika aktörer i närsamhället som socialtjänst, ungdomsjour, vårdcentral, barnnätverk, hemtjänst, skolor, invandrarföreningar, kultur, bibliotek och andra samfund. Genom att bygga nära relationer och kontaktnät har fler hittat till kyrkan. Under hösten 2020 gjordes en omprioritering av utåtriktade möten framförallt i Gottsunda centrum och i viss mån i Rosendal: inför och vid allhelgonahelgen, vid första advent och vid jul. Församlingen kunde härigenom möta ca 1000 församlingsbor och förbipasserande.

Gamla Uppsala församling Pandemin har synliggjort behovet av kommunikation kring möjligheter till samtal och möten. I praktiken har målet uppnåtts genom att vi arbetat mer intensivt med att nå ut med information till målgrupper.

2. Församlingens mötesplatser är inventerade och förslag finns för utveckling och prioritering ur ett sammanhållet perspektiv.

Gemensam diakoni Under pandemin har de olika diakonala mötesplatserna erbjudits i den mån det varit möjligt. Då flera mötesplatser vänder sig till människor i riskgrupp har dock många av dessa tvingats stänga p.g.a rådande restriktioner. Under året har den diakonala samordningsgruppen återkommande följt och stämt av arbetet i församlingarna utifrån de aktuella förutsättningarna. Under hösten gjorde diakonerna en gemensam prioritering av arbetet som vi hoppas kunna utveckla och förstärka under innevarande år.

Domkyrkoförsamlingen Diakonienheten har analyserat de verksamheter som finns idag, som förberedelse för att kunna prioritera i dessa vid ekonomiska

Verksamhetsbudget 2020

-20 402 000

Verksamhetsutfall 2020

-16 461 000

nedskärningar. Pandemin har också tvingat fram en följsamhet i förändringar utifrån restriktionerna. Sommarcafé och lunch i gemenskap har anpassats och i första hand bedrivits utomhus när så har varit lämpligt. Citydiakonin har varit tillgänglig för samtal på kyrkogårdarna.

Helga Trefaldighets församling Genom att citydiakonin kommit på plats och att diakonerna nu tydligare jobbar som en enhet med gemensam arbetsledning har målet uppnåtts. Det finns t.ex. ett förslag hur vi ska jobba med mötesplatser i city och hur vi därigenom blir effektivare i vårt arbete gentemot samhället. Pandemin har också gjort det nödvändigt att inventera och anpassa mötesplatser.

Vaksala församling En diakonal inventering för församlingen har gjorts för att undersöka hur församlingen svarar mot de särskilda behov som covid-19 givit upphov till.

Gottsunda församling Detta är något som församlingens diakoniteam kontinuerligt arbetar med i relation till samlingspunkter i det omgivande samhället. Pandemin, och de under året ändrade förutsättningarna, har visat på behovet att vara flexibel och se vilka former för möten som är möjliga på ett smittsäkert sätt: utomhus, promenad, pilgrimsvandring, öppen kyrka, enskilda kontakter etc.

Gamla Uppsala församling Målet är i praktiken uppnått genom att pandemin krävt att varje mötesplats inventerats och anpassats till rådande restriktioner. Detta är dock ännu inte dokumenterat och inga konkreta förslag för utvecklingsarbete har tagits fram. Detta mål kommer sannolikt att uppnås när pandemin är över och lärdomar kan dras.

3. Församlingen har tydliggjort sina samarbeten med lokala aktörer.

Domkyrkoförsamlingen Diakonin har stärkt samarbetet med Röda Korset vad gäller hjälpsökande och matchning med volontärer. Samarbetet med vårdcentralerna har däremot inte utökats och den interna utbildningen i relationsarbetet Leva tillsammans har inte genomförts som planerat på grund av frånvaro. Arbetet med att informera om vår verksamhet på BVC har fortsatt kontinuerligt. Samarbete med övriga aktörer som till exempel kommunens antagningsenhet har inte varit aktuellt på grund av pandemin.

Helga Trefaldighets församling Det finns ett etablerat samarbete med lokala aktörer såsom Kultur- och Bildningscentret i Stenhagen, lokala områdesgrupper i

Stenhagen och Eriksberg, Nattvandringssgrupper osv. Det finns en plan för utökat samarbete i city. Samarbetet med Röda Korset har varit en viktig del av diakonalt samarbete. Universitetskyrkan har ett etablerat och långtgående samarbete med nationer, kårer och universitet. Målet får anses uppnått.

Vaksala församling Samarbeten med lokala aktörer har försvårats dels på grund av omställning då tjänster dragits in, dels på grund av covid-19.

Gottsunda församling Vilka lokala sammanhang och samarbeten som är aktuella diskuteras kontinuerligt. Viktiga sammanhang är Stora samrådsgruppen i Gottsunda, integrationsnätverk i Gottsunda, möten med muslimska företrädare i Gottsunda och samverkan med kulturcentrum i Gottsunda samt kontakter med pensionärsföreningar (Sunnersta), och äldreboenden i församlingen (bl.a. Ersta diakonis boende Juliahemmet som startar i februari 2021 och som har en kyrklig/kristen profil). Under 2020 har en inventering gjorts av boenden för äldre i församlingen och ett påbörjat arbete för att på ett strategiskt sätt samarbeta med dem.

Gamla Uppsala församling Pandemisituationen har synliggjort vikten av lokala samarbeten och församlingen har sedan tidigare etablerade kontakter med flera lokala aktörer, företrädesvis i området kring Heidenstamstorg.

4. Församlingen ger möjlighet till samtal och reflektion kring diakoni och medarbetarskap.

Gemensam diakoni Under hösten 2020 inbjöds till en workshop på pastoratsnivå med anledning av ovanstående mål. Förhoppningen är att fortsatta samtal kommer att ta form i församlingarna under kommande år.

Domkyrkoförsamlingen Öppna förskolan har under hela året varit en mötesplats för gemenskap och goda, varma relationer har präglat både samtal, musikstunder och andakter.

Helga Trefaldighets församling Målet är inte uppnått. Samtal om detta har förts på individnivå men inte i grupp, mycket beroende på pandemin.

Vaksala församling I mötet med diakoner finns en särskild möjlighet till samtal kring diakoni och medarbetarskap. Ett kvitto på den möjligheten är de diakonkandidater som kommer från församlingen. Detta samtal förs också i all verksamhet och bland volontärer och förtroendevalda. Som en följd av församlingens arbete med att underlätta för ideellt arbete har en volontär-

samordnare tillsatts. På strukturell nivå har samtal mellan diakoner och församlingens rådet initierats. Arbetet har bromsats av covid-19. Under pandemin har en diakon ingått i församlingens krisgrupp, som lett omställningarna som gjorts för att följa rådande restriktioner.

Gottsunda församling I församlingen ges kontinuerligt sådana möjligheter genom öppen kyrka, mötesplatsen Vardagsrummet i Gottsunda och att en särskild person är ansvarig för – samordnar – volontärer i församlingen. Att det finns en sådan samordnande funktion har varit viktigt – och att det sker i dialog med diakonin. En aspekt som beaktas i reflektionen är att många i utsatthetsområden inte har möjlighet att förflytta sig till ”verksamheter” i andra delar av staden varför det blir extra väsentligt att församlingen är närvarande i de nära sammanhangen.

Gamla Uppsala församling Målet är inte uppnått, men under de personalsamlingar när vi samtalat om kristen tro har diakoni som alla döptas uppdrag berörts.

5. Den diakonala samordningsgruppen ansvarar för uppföljning, inventering samt framtagande av strategier och prioriteringar för pastoratets gemensamma diakonala arbete.

Gemensam diakoni Det diakonala arbetet har under 2020 stått under stora påfrestningar med tanke både på restriktioner och tydligt utökade diakonala behov. Under tidig vår initierades på pastoratsnivå ett samarbete med Röda Korset för att kunna göra gemensam sak i relation till de mest utsatta riskgrupperna. Andra samarbeten kom till på kommunal nivå såsom ”Samverkansgrupp för civilsamhälle med anledning av covid” och vi har genom denna kontinuerligt följt utveckling och behov i olika hänseenden. I detta sammanhang har framför allt kyrkans uppdrag att ge röst till de mest utsatta varit framträdande. Under tidig vår sammanställdes en verksamhetsberättelse för det gemensamma diakonala arbetet. Hösten 2020 sammanställdes vidare en Samhällspaning som utgick från de olika diakonala nätverken och prioriteringar togs fram som en följd av denna. Fortsatta prioriteringar och strategier i anslutning till dessa behöver utvecklas. Målet ifråga om den diakonala samordningsgruppens ansvar måste därvid anses uppfyllt för året.

Helga Trefaldighets församling Det är ju en församlingsövergripande punkt, men en kommentar från diakonin i HT är att församlingsrepresentationen i gruppen kunde ha varit bättre under året.

Gottsunda församling Diakonier i församlingen har kontinuerlig dialog i de nätverk de är representerade, i det gemensamma diakonala arbetet samt med diakoniamordningsgruppen i pastoratet. Det sker också till viss del i pastoratets ledningsgrupp.

Gamla Uppsala församling Församlingens diakoner deltar i det pastoratsgemensamma diakonala arbetet.

Kommentarer till budgetavvikelser

Domkyrkoförsamlingen Begränsningar på grund av pandemin och omstrukturering av verksamheten, som har lett till lägre antal deltagare och enklare former, har resulterat i ett budgetöverskott. Lägre kostnader för resor och fysiska möten hör också till de direkta orsakerna i såväl diakonienheten som sjukhuskyrkan. Inkomsterna från kollekt till Zebragrupperna ligger långt under budget, vilket troligtvis beror på begränsningarna i antalet deltagare i gudstjänstlivet.

Helga Trefaldighets församling Avdelningen uppvisar ett överskott, främst på grund av att grupper inte kunnat samlas som planerat och att luncher för daglediga, påsk- och julbord inte kunnat erbjudas pga pandemin.

Gottsunda församling Kostnaderna för diakoni och mötesplatser har minskat drastiskt till följd av pandemin – fika, kyrkkaffen och olika diakonala aktiviteter har behövt ställas in. En tidigare lagd satsning har gjorts på utvecklande av mötesplats Vardagsrummet – den öppna platsen utanför kyrkorummet vilket fortsätter 2021. Vidare har en satsning gjorts på innergården Källan som behövde upprustning. Källan har fungerat som en viktig mötesplats i pandemintid.

Gamla Uppsala församling Kostnaderna för den diakonala verksamheten har varit avsevärt lägre än planerat (en dryg tredjedel) eftersom många mötesplatser blivit inställda eller anordnats på ett enklare sätt, t ex utan servering. Gruppverksamhet har i stor utsträckning övergått till att bli enskilda kontakter, vilket inte medför några verksamhetskostnader.

Gemensam diakoni Med anledning av pandemin har kostnaderna för det diakonala arbetet minskat avsevärt under året. Restriktioner och andra avväganden har gjort att mycket av den planerade verksamheten ställts in eller hanterats på nya sätt som krävt lägre kostnader. Tyvärr har människors behov av de sociala miljöer som vår verksamhet i vanliga fall erbjuder fått stå tillbaka och vi anar att när pandemin är över kan det behövas utökade resurser för detta arbete då behoven kan vara än större än tidigare.

Foto: Paul Jeffrey / ACT / IKON

Mission

Långsiktigt mål

Församlingarna synliggör och berättar om Jesus Kristus för de som bor och vistas i Uppsala.

Församlingarna verkar för öppenhet och nyfikenhet på budskapet om det kristna hoppet.

Församlingarna arbetar aktivt för klimaträttvisa och för en globalt hållbar utveckling ekonomiskt, ekologiskt, andligt och socialt.

Församlingarna prioriterar arbetet med dop och konfirmation och dopet som gåva och som en väg att växa och leva i tro. För att motverka segregation verkar församlingarna för gränsöverskridande möten och förståelse för varandras förutsättningar, traditioner och utmaningar för att tillsammans skapa en fredligare värld.

Församlingarna verkar för en rättvis värld för alla genom att väcka ett ökande intresse och praktiskt engagemang bland uppsalaborna för Svenska kyrkans internationella arbete.

Kortsiktiga mål

- 1 Pastoratets församlingar och verksamheter har genom medvetet och strategiskt kommunikationsarbete ökat antalet dop bland barn och vuxna i Uppsala.
- 2 Församlingarna lyfter fram begreppet Klimaträttvisa i samband med insamlingsperioderna advent, jul och fastan.
- 3 Varje kyrka/församling i pastoratet är aktiva i lokala områdesgrupper och nätverk.
- 4 Varje församling utvecklar sin internationella grupp.

1. Pastoratets församlingar och verksamheter har genom medvetet och strategiskt kommunikationsarbete ökat antalet dop bland barn och vuxna i Uppsala.

Domkyrkoförsamlingen Planerad verksamhet har genomförts kontinuerligt genom samtal med föräldrar i öppna förskolans pass. Kontinuerlig verksamhet med riktade grupper för föräldrar med barn i åldrarna 0-6 månader och 6-12 månader.

Helga Trefaldighets församling Målet har inte kunnat uppnås, då många dop har skjutits upp eller ställts in pga pandemin. Dock har skett en viss ökning av konfirmanddopen.

Vaksala församling Antalet dop har gått ner under 2020. Under ordinarie verksamhet pågår ett kontinuerligt samtal om dop med föräldrar som kommer till församlingens grupper. Församlingen strävar också efter att göra dopet attraktivt utifrån andra aspekter. Församlingen har eget utformade dopbevis och arbetet med att ta fram en särskild hemslöjdad doggåva pågår.

Gottsunda församling År 2020 innebär en nedgång av antalet dop, vilket förklaras av pandemin. Familjer har helt enkelt avvaktat med dop. Detta kräver beredskap och aktiva strategier för kontakter inför tiden efter pandemin och hur det är möjligt att då nå dels till dessa familjer så att de inte helt avstår att döpa, dels att nå personer i olika åldrar som är nyfikna på dop. Detta är en avgörande framtidsfråga och kommer vara i fokus i församlingen framåt.

Gamla Uppsala församling Målet att öka antalet dop är inte uppnått på grund av pandemin, men glädjande nog har antalet dopgudstjänster i församlingens kyrkor varit ungefär detsamma som förra året.

2. Församlingarna lyfter fram begreppet Klimaträttvisa i samband med insamlingsperioderna advent, jul och fastan.

Domkyrkoförsamlingen Under året har fikaservering inte varit självklar på grund av risken för smittspridning och målet med insamling till aktuella kampanjer har

därför inte nåtts.

Helga Trefaldighets församling har upplevt att detta inte fungerat under året.

Vaksala församling I barnverksamheten talar man om klimaträttvisa och temat för insamlingsperioderna samt delar ut insamlingsbössor och kalendrar. Samtalet om klimaträttvisa sker som en självklarhet under hela året. På grund av covid-19 har församlingens stora satsning på bland annat hållbarhetsfrågor genom det interaktiva spelet Globalveckan inte kunnat genomföras. I övrigt har inte temat Klimaträttvisa särskilt berörts i verksamheterna.

Gottsunda församling Församlingen har lyft fram detta i olika sammanhang, bl.a. med fördjupningskväll i oktober 2020. Andra planerade temakvällar om detta tema behövde ställas in/skjutas fram. Personaldag i juni med Kyrkklockans förskola hade klimattema.

3. Varje kyrka/församling i pastoratet är aktiva i lokala områdesgrupper och nätverk.

Domkyrkoförsamlingen Detta har genomförts i och med att kontakt, information och verksamhet via sociala medier ökat under året.

Domkyrkan medverkar i en rad nätverk kring museiverksamheten och besöksnäringen.

Heltidsförskolan Förskoleenheten har ett nätverk med rektorer och representanter från varje församling.

Helga Trefaldighets församling Målet är uppnått. Diakoner och andra medarbetare är aktiva i de lokala områdesgrupper som finns.

Vaksala församling Församlingen har representanter i alla områdesgrupper som berör församlingen.

Gamla Uppsala församling Målet är uppnått genom att exempelvis ungdomsdiakonen deltar i den lokala områdesgruppen.

Gottsunda församling Gottsunda församling är aktiv i Stora samrådsgruppen Gottsunda.

Verksamhetsbudget 2020

-671 000

Verksamhetsutfall 2020

-23 000

4. Varje församling utvecklar sin internationella grupp.

Domkyrkoförsamlingen Församlingens internationella grupp har haft regelbundna möten under året, men något mindre frekvent på grund av restriktionerna. Under Alla helgons dag tog gruppens medlemmar emot besökare utanför domkyrkan och delade ut tändsticksaskar från ACT Svenska kyrkan. Gruppen har också tagit fram ett förslag till ändamål för dopkollektor och information om detta.

Helga Trefaldighets församling Målet är uppnått. HT har en engagerad internationell grupp med en sammankallande som är sammankallande i ACT Upa och löpande förankrar arbetet i Församlingsrådet.

Vaksala församling Arbetet med att ytterligare utveckla den internationella gruppen har legat nere under 2020. Insamlingsperioder har vederbörligen uppmärksammats även om viktiga aktiviteter och traditioner i samband med insamlingen inte kunnat genomföras. Kontakten med vår vänförsamling i Wales har påverkats av pandemin som omöjliggjort besöksresor. Även det faktum att vår vänförsamling saknat egen präst under året har begränsat kontakterna.

Gottsunda församling Ett sådant arbete pågår i församlingen. Dock har pandemin påverkat även det internationella arbetet och flera aktiviteter behövde pausas eller helt ställas in.

Gamla Uppsala församling Församlingen har uppnått målet och utvecklat sin internationella grupp genom att Lötenkyrkans internationella missionsråd tillsammans med representant från församlingsrådet bildat Gamla Uppsala församlings internationella missionsgrupp. Gruppen arbetar aktivt med planering av aktiviteter och samtal kring strategier för att väcka engagemang och öka kunskapen inom missionsområdet.

5. Insamlingsmål beslutas, genomförs och följs upp.

Helga Trefaldighets församling Målet är uppfyllt på grund av tidigare nämnt HT har en engagerad internationell grupp med en sammankallande i ACT Upa som löpande förankrar arbetet i Församlingsrådet.

Vaksala församling Vaksala församlings församlingsråd har beslutat om insamlingsmål för året. Insamlingen har genomförts och ekonomiskt följts upp.

Gottsunda församling Detta sker huvudsakligen i församlingsrådet och i den internationella gruppen.

Gamla Uppsala församling Målet är uppnått.

Kommentarer till budgetavvikelser

Helga Trefaldighets församling Avdelningen uppvisar ett överskott pga inställda aktiviteter. Redovisas siffermässigt tillsammans med Gudstjänster och kyrkliga handlingar.

Vaksala församling Öppna förskolan har på grund av att vi nästan hela året haft ett maxantal på 8 familjer inte fått de intäkter som den brukar få. Lovverksamheten har kostat mer än det var tänkt eftersom vi på grund av 50 personers regeln inte kunde ta emot lika många barn, men på grund av vetskapen att ledare måste vara hemma vid minsta tecken på förkylning var vi tvungna att ändå ha lika många ledare. Detta för att kunna trygga upp barnens säkerhet. Vi var dessutom utomhus hela veckorna och det kräver också fler ledare och inköp av material för att kunna göra allt utomhus.

Gottsunda församling Vad som varit möjligt 2020 i Gottsunda församling utifrån ett missionsperspektiv har kraftigt påverkats av pandemin och innebär ett överskott gentemot budget. Planen att 2020 påbörja ett arbete med ett kommande barnskåp i Gottsunda kyrka behövde pausas. Projektet kommer istället påbörjas 2021 – i en bred process med delaktighet – med målet att kunna färdigställas och invigas under 2022.

Gamla Uppsala församling De kostnader som budgeterats har till stor del varit knutna till satsningen Lötenloppet, som blev inställt på grund av pandemin, och därför är de lägre än planerat. Underhållet av Frälsarkransplatsen, som under pandemin använts mer än vanligt, har genomförts och därmed medfört en del kostnader.

Foto: Anna Ehn Lundgren

Annan kyrklig verksamhet

Långsiktigt mål

Annan kyrklig verksamhet svarar mot behov i den egna organisationen eller hos externa samarbetspartners. Annan kyrklig verksamhet tillser att kyrkans verksamhet präglas av professionellt handlande och håller sig inom givna lagar, ramar och avtal.

Annan kyrklig verksamhet bedrivs med lägsta möjliga kyrkoavgiftsfinansiering när verksamheten har förutsättningar för externa intäkter genom t ex försäljning, bidrag, ersättningar.

Kortsiktiga mål

- 1 Uppsala pastorat prövar möjligheterna att bedriva verksamheter med anknytning till den grundläggande uppgiften men med avkastningskrav.
- 2 Kyrkomusikens konsertverksamhet relaterar till Svenska kyrkans grundläggande uppgift och till Uppsalas kulturliv.
- 3 Förskoleenheten bedriver och utvecklar utifrån församlingsinstruktionen, särskilt skrivningarna om barnperspektiv, och inom ramen för skollag och läroplan, heltidsförskolor. Det sker, som en del av pastoratets arbete bland barn och familjer, genom att nya enheter öppnas och genom reflektion och fortbildning kring kyrklig profil och församlingsanknytning.
- 4 Pastoratets kansli fokuserar vid försäljning av administrativa tjänster på befintliga kunder och har en större tydlighet i uppdraget jämfört med 2019.

Forts. ->

5 Inom de till Uppsala domkyrka knutna näringsverksamheterna är konserveringsateljéerna ett stöd för den egna verksamheten och en resurs för externa kunder med kostnadstäckning. Butik, servering, visningsverksamhet har utvecklat kyrkorummet som resurs i mötet med turister och pilgrimer och på näringsmässig grund utvecklat kringsservice för besökande. Visningsverksamheten har ökat kontakterna med kultur, skola och besöksnäring jmf med 2019.

6 Uppsala pastorat erbjuder professionell gravskötsel-service på näringsmässig grund där resursanvändning samt god service till allmänheten står i fokus och utvecklas ytterligare.

1. Uppsala pastorat prövar möjligheterna att bedriva verksamheter med anknytning till den grundläggande uppgiften men med avkastningskrav.

Domkyrkan/Heltidsförskolan Domkyrkan fortsätter utveckla konserveringsverksamheten. Heltidsförskolan är förstärkt med en rektorstjänst för kommande utbyggnad. Inom ramen för Kyrkorådets projekt prövas möjligheten till uppdragsfinansierad diakoni.

Gottsunda församling Detta är inte aktuellt i Gottsunda församling. De inkomster som är aktuella i församlingen är uthyrning av lokaler. Församlingen väntar på process i kommunen för att starta heltidsförskola i Sunnersta kyrkas nedervåning och att därmed börja bedriva en kommunalt finansierad verksamhet.

2. Kyrkomusikens konsertverksamhet relaterar till Svenska kyrkans grundläggande uppgift och till Uppsalas kulturliv.

Domkyrkan Ja, men möjligheterna har varit begränsade p.g.a. pandemin. En del planerade konsalter har kunnat ersättas av webbsända.

Helga Trefaldighets församling Målet är uppnått i den mån konsalter kunnat hållas. Viktiga kultursatsningar såsom Kulturkvällen har varit inställda under året, men under sommaren hölls viss konsertverksam-

het med externa medverkande.

Vaksala församling Den lilla del av församlingens konsertverksamhet som kunnat genomföras under 2020 har i första hand relaterat till diakoni och haft till syfte att skapa relation trots pandemins begränsningar.

Gottsunda församling Konsalter har ofta ett existentiellt tema i olika former. Oftast medverkar körer och instrumentalister i ordinarie gudstjänster eller särskilda musikgudstjänster.

Gamla Uppsala församling Målet om att kyrkomusikens konsertverksamhet relaterar till Svenska kyrkans grundläggande uppgift och till Uppsalas kulturliv är uppnått genom att det i församlingens konsalter vanligen i någon form ingår ett moment av bön och textläsning.

3. Förskoleenheten bedriver och utvecklar utifrån församlingsinstruktionen, särskilt skrivningarna om barnperspektiv, och inom ramen för skollag och läroplan, heltidsförskolor. Det sker, som en del av pastoratets arbete bland barn och familjer, genom att nya enheter öppnas och genom reflektion och fortbildning kring kyrklig profil och församlingsanknytning.

Heltidsförskolan Barnperspektivet är ständigt närvarande när förskolans verksamhet planeras. Barnkonventionen blev lag i januari 2020 och med den som utgångspunkt har vi jobbat vidare med vår kristna profil och det som vi på förskolorna benämner "stilla stund". Vi har möjliggjort för bättre samarbete mellan församlingarna och förskolorna genom ett årshjul. Processen med att utöka enheten med fler förskolor fortgår.

Gottsunda församling Samverkan med förskolan Kyrkklockan i Gottsunda har stärkts under året, faktiskt ännu mer i pandemitid. I början av 2020 började ett arbete med ett "årshjul" för samarbete kring kyrkliga tema. Personal i församling och förskola möts vidare sedan 2019 återkommande vid gemensam personaldag.

Verksamhetsbudget 2020

-8 434 000

Verksamhetsutfall 2020

-9 528 000

4. Pastoratets kansli fokuserar vid försäljning av administrativa tjänster på befintliga kunder och har en större tydlighet i uppdraget jämfört med 2019.

Inga nya kunder har tillkommit under året och en av kunderna har sagt upp avtalet och återtagit arbetsuppgifterna.

5. Inom de till Uppsala domkyrka knutna näringsverksamheterna är konserveringsateljéerna ett stöd för den egna verksamheten och en resurs för externa kunder med kostnadstäckning. Butik, servering, visningsverksamhet har utvecklat kyrkorummet som resurs i mötet med turister och pilgrimer och på näringsmässig grund utvecklat kringsservice för besökande. Visningsverksamheten har ökat kontakterna med kultur, skola och besöksnäring jämfört med 2019.

Domkyrkan Glasateljén har utfört ett flertal externa projekt (t.ex. S:t Johannes kyrka i Stockholm, Hällestad kyrka, Östergötland, Gustavianum).

Konserveringen av Faderns fönster fortgår.

Ateljén har flyttat till permanenta lokaler i S:t Eriks gränd:

Arbeten har fördröjts för det har saknats skyddsutrustning pga pandemin.

Textilateljén har utfört en mängd externa uppdrag samt uppdrag för kyrkor inom Uppsala pastorat.

Åt biskop Karin Johannesson har tillverkats en ny mitra och stola.

Antikvariska arbeten har utförts kring öppnandet av Vasa-graven i Domkyrkan samt utlåning av föremål från Skattkammaren.

Katedralbutiken har under 2020 halverat sina intäkter gällande försäljning och entré till Skattkammaren med anledning av pandemin.

Detta harmoniserar med att Domkyrkan totalt sett haft hälften så mycket besökare som vanligt. (300 000 besökare 2020, normalt år 6-700 000). Butiken har hållit öppet för att möjliggöra besök i muséet (så länge som möjligt) och har också blivit en plats dit många vänder sig med funderingar om livet och vardagen i större utsträckning. Under slutet av året inleddes samarbete med UNT om web-shop som något bättre på försäljningen och ökat kännedom om den fysiska

butiken.

Sedan Samariterhemmet under våren sagt upp avtalet har planering skett för att rusta upp och återöppna Katedralkaféet i egen regi.

Visningsverksamheten har under året varit begränsad. Öppna visningar har genomförts tidvis med begränsat antal deltagare, bokade visningar har till stor del bortfallit pga pandemin.

6. Uppsala pastorat erbjuder professionell gravskötselsservice på näringsmässig grund där resursanvändning samt god service till allmänheten står i fokus och utvecklas ytterligare.

Den övergripande och långsiktiga inriktningen för begravningsverksamhetens frivilliga uppdrag, att erbjuda gravskötselsservice, är kopplad till och påverkas så väl indirekt som direkt av aktiviteter kopplade till begravningsverksamhetens verksamhetsplaner.

Kommentarer till budgetavvikelser

Domkyrkan/Heltidsförskolan I stort sett all konsertverksamhet har varit inställd pga pandemin.

Därmed har alla intäkter fallit bort, men också en stor del av kostnaderna. Underskottet utgör alltså nettoinkomstbortfall.

Intäkter från visningar med egna och andra grupper har i stort sett bortfallit pga pandemin.

Underskottet för Heltidsförskolan beror på att det är något färre barn än enligt budgeten.

Delar av butikens personalkostnader bör ombokas till ansvar 1140 eftersom det rör sig om kostnader för vikariat för en fast tjänst.

De flesta planerade konserter har inte kunnat genomföras. Medverkan med externa musiker i musikgudstjänster och andra gudstjänster har skett exempelvis i digitala andakter/konserter/gudstjänster eller livesända julgudstjänster.

Foto: Magnus Aronson

Styrning och ledning

Långsiktigt mål

Kyrkorådets ledamöter har en tydlig bild av pastoratets uppdrag och verksamhet som bygger på församlingsinstruktionen. Kyrkorådet har en väl fungerande organisation som vid behov uppdateras. Pastoratets styrdokument, delegationsordning och arbetsordning, definierar tydligt beslutsmandat för förtroendevalda styrorgan och kyrkoherde. Pastoratets ledningsgrupp har en gemensam bild av pastoratets uppdrag för de kommande fyra åren och alla anställda känner till uppdraget. Pastoratets delegationsordning definierar tydligt beslutsmandat för församlingsherdar och pastoratskansliets ledning samt uppdrag och mandat för pastoratsgemensamma verksamheter, nätverk och samordningsuppdrag. Pastoratets ekonomi är långsiktigt hållbar och i balans.

Kortsiktiga mål

- 1 Kyrkorådet beslutar om och följer upp verksamhetsplan och budget utifrån församlingsinstruktion och långsiktiga mål.
- 2 Kyrkorådet och pastoratets ledningsgrupp har en gemensam bild av pastoratets verksamhet, nuläge och troliga framtid.
- 3 Ledningsgruppens målbild, kortsiktiga mål och verksamhetsplaner implementeras hos alla anställda.
- 4 Utveckla organisationsformer och utbilda i ledarskap.
- 5 Utbildning i ledarskap för arbetsledare och chefer genomförs.
- 6 Beslutad budget 2020 följs upp och hålls.

1. Kyrkorådet beslutar om och följer upp verksamhetsplan och budget utifrån församlingsinstruktion och långsiktiga mål.

Kyrkorådet Kyrkorådet har beslutat om verksamhetsplan och budget för 2021 samt följt upp verksamhetsplan och budget för 2019 genom årsbokslut och 2020 genom tertialrapporter till sammanträdena.

2. Kyrkorådet och pastoratets ledningsgrupp har en gemensam bild av pastoratets verksamhet, nuläge och troliga framtid.

Kyrkorådet och PLG

Kyrkorådet och pastoratets ledningsgrupp träffades för att påbörja gemensamt budgetarbete för år 2021 i början av året.

Under året har också två förstudier gjorts, för att utreda förutsättningarna för området kring Mikaelkyrkan och möjligheterna till att starta externt finansierad diakonal verksamhet. Såväl kyrkorådet som pastoratets ledningsgrupp har medverkat i enkätundersökning och workshop.

3. Ledningsgruppens målbild, kortsiktiga mål och verksamhetsplaner implementeras hos alla anställda.

PLG Den här processen inleddes som vanligt i början av året, men fick sedan anpassas på grund av att pandemin inte gjorde det möjligt att samla arbetslag och ledningsgrupper på samma sätt som tidigare. Vid kansliets arbetsplatsträffar återkopplas enheternas arbete kontinuerligt. Kansliets ledningsgrupp har påbörjat ett arbete med en femårsplan för verksamhet och bemanning baserat på kyrkomötets beslut om digitalisering och samverkan.

4. Utveckla organisationsformer och utbilda i ledarskap.

PLG

Många verksamheter har fått ställa om till digitala

sändningar och distansarbete. På så vis har digitala arbetssätt utvecklats och digitalisering av organisationen skett. Nöd hjälpskalendern har uppdaterats och börjat implementeras. Medarbetare har erbjudits fortbildning.

Kyrkoråd

Kyrkorådet har ställt om sina sammanträden från fysiska till digitala och arbetsordningen har uppdaterats.

5. Utbildning i ledarskap för arbetsledare och chefer genomförs.

PLG

Nya arbetsledare har fått utbildning. Utbildning i konflikt hantering har getts till arbetsledare och chefer. Medarbetarundersökningen AKKA har gjorts och utifrån det planerar pastoratets ledningsgrupp utvärderingar och uppföljningar under 2021.

6. Beslutad budget 2020 följs upp och hålls.

Kyrkorådet och PLG Allt som var planerat för året har inte kunnat genomföras på grund av pandemin, därför visar verksamhetsuppföljningen ett stort överskott. Kyrkorådet har under året följt upp så väl verksamhetsplan som budget genom utförliga tertialrapporter från pastoratets ledningsgrupp.

Budgeten och verksamhetsplanerna följs upp varje tertial av kansliets ledningsgrupp och avvikelser analyseras. De avvikelser och kostnadsökningar som uppstår beror på omställningar och förändringar i församlingarnas verksamhet och behov, externa leverantörers beslut om förändrad prissättning, kyrkokansliets beslut om IT-lösningar eller andra faktorer som inte är påverkbara som t ex beslut om GDPR.

Verksamhetsbudget 2020

-11 791 000

Verksamhetutfall 2020

-9 907 000

Foto: Alex & Martin

Stödande verksamhet

Långsiktigt mål

De administrativa och stödande uppgifterna utförs på ett ändamålsenligt, ansvarsfullt och hållbart sätt så att resurser frigörs till den grundläggande uppgiften. Fastigheterna i pastoratet förvaltas och utvecklas med vägledning av församlingsinstruktionen och andra styrdokument (t.ex. kyrkoordning och klimatpolicy). Fastigheterna i pastoratet prioriteras med utgångspunkt i den grundläggande uppgiften. Kyrkobyggnaderna är särskilt prioriterade. Pastoratets kommunikationsarbete bidrar till fördjupade och goda relationer med Uppsalaborna samt till att nå människor med kyrkans budskap.

Kortsiktiga mål

- 1 Pastoratet synliggör Svenska kyrkan i samband med lokala arrangemang och följer upp resultatet.
- 2 Uppgifter med oklart syfte eller otillräcklig nytta tas bort.
- 3 Tidsödande administrativa uppgifter som utförs av medarbetare i församlingarna effektiviseras eller flyttas.
- 4 Arbetsbelastningen är rimlig för de resurser som finns för att utföra de administrativa arbetsuppgifterna.

1. Pastoratet synliggör Svenska kyrkan i samband med lokala arrangemang och följer upp resultatet.

Uppsala pastorats kansli Under 2020 genomförde kommunikationsenheten en läsarundersökning med tidningen HOPP i fokus. Undersökningen utfördes av Origo Group och en av slutsatserna av undersökningen är att tidningen har ett relativt högt observationsvärde i Uppsala, att det är viktigt att kommunicera ämnen som är relevanta för uppsalaborna samt att vi bör fortsätta att ta upp ämnen som bidrar till att öka kännedomen om Svenska kyrkan Uppsala. En övergripande strategi har tagits fram för att motverka medlemstappet. En del av planen har reviderats under året på grund av pandemin och dess effekter på verksamheten.

Ett sätt att motverka medlemstapp är att skapa kännedom om kyrkans verksamhet och detta inleddes med allhelgonasatsningen hösten 2020 för att sedan under våren 2021 gå in i en mer aktiv fas då kommunikationsenheten arbetar med att visa på hur Svenska kyrkan bidrar till samhällsnyttan och är relevanta. Det finns en förbättringspotential och under 2021 kommer vi att utveckla arbetet med tidningen ytterligare. Utmaningen ligger i att göra en tidning med tillräcklig bredd för att nå ut i en stad som Uppsala där vi konkurrerar med andra medier.

Möjligheten att boka dop på nätet har realiserats och inledningsvis under 2020 skedde en ökning av antalet bokningar via nätet men på grund av pandemin skedde många om- och avbokningar. Under 2021 kommer en satsning ske på att uppmärksamma de kyrkliga handlingarna dop och vigsel då vi förutspår en ökad efterfrågan på just dessa två efter pandemin. Detta är en del i uppdraget att rekrytera nya medlemmar till Svenska kyrkan Uppsala.

Gottsunda församling I Gottsunda församling handlar det om lokala arrangemang som t.ex. Hip-hopfestival, vigsel-drop-in 6 juni. Möjligheterna under pandemiåret 2020 har varit begränsade. Under normala förhållanden finns intresse för samverkan från t.ex. Gottsundateater och Gottsundabiblioteket.

2. Uppgifter med oklart syfte eller otillräcklig nytta tas bort.

Uppsala pastorats kansli Kommunikationenheten har under året arbetat med att förtydliga processen kring kommunikationsuppdragen. Det har framför allt skett med en intern informationsatsning på hur kommunikationsenheten hanterar uppdrag och syftar till att minska administrationen av enklare beställningsärenden, förbättra uppföljningen och underlätta för medarbetarna i pastoratet att komma i kontakt med kommunikationsenheten och de kommunikatörer som arbetar med uppdragskommunikation för församlingarna. Man har även upprättat nya rutiner och mallar för delar av verksamheten.

Samarbetet mellan kyrkoskrivarna och kommunikatörerna har ökat och ett tydligare samarbete utvecklades under hösten 2020 då allhelgonakampanjen togs fram under goda samarbetsformer.

Arbetet inom fastighetsenheten med klassningsplaner och framtagandet av underlag inför arbetet med lokalförslagsplaner har påbörjats.

Genom att systematiskt vid särskilda torsdagsmöten arbeta med att uppmärksamma arbetsuppgifter som kan förbättras eller tas bort arbetar ekonomienheten med att effektivisera flöden i samverkan med församlingarna. Under året har ett stort arbete genomförts för att förtydliga ekonomiuppföljningen av näringsverksamheterna.

Många församlingar arbetar med god framförhållning och har genomgångar om olika arbetssituationer, därför har flertalet inte problem med oklara eller onyttiga uppgifter.

3. Tidsödande administrativa uppgifter som utförs av medarbetare i församlingarna effektiviseras eller flyttas.

Uppsala pastorats kansli Under försommaren skickades en enkät ut till medarbetare i församlingarna med syfte att kartlägga om det finns uppgifter som man upplever som ineffektiva och tidsödande. Enkäten visade på att det finns stora skillnader mellan enheterna inom kansliet beroende på uppdrag

Verksamhetsbudget 2020

-23 602 000

Verksamhetsutfall 2020

-24 012 000

och komplexitet och med anledning av det fördjupas arbetet i samverkan med församlingarna i de olika sammanhang där man möts.

Ett flertal styrdokument och policys har reviderats och uppdaterats.

Flera digitala satsningar har gjorts inom löneadministrationen bl a att få alla att ansluta sig till e-löne-spec och att timanställda ska tidrapportera digitalt.

Personalhandboken har under året färdigställts och publicerats på en ny plattform.

Ett stort arbete med att gå igenom och rensa i vår mapstruktur på servern har inletts av IT-enheten, men har delvis bromsats upp. Listor med personuppgifter är genomgångna, sammanfogade och borttagna.

Vid nyanställning används idag ett system med checklistor, detta ses nu över och ska göras mer digitalt och i samverkan med fler stora enheter inom Svenska kyrkan beräknas detta vara färdigt till sommaren 2021.

En förändring av arbetet med budget har skett då de budgetansvariga numera får rapporter direkt från systemet för att lägga in och återrapportera sina siffror. En ekonom finns sedan tillgänglig för att stödja och följa upp detta arbete.

Den ekonomiska uppföljningen har under 2020 flyttats från församlingen till Ekonomiavdelningen. I övrigt sker samverkan mellan pastoratets kansli och församlingarna kring detta.

4. Arbetsbelastningen är rimlig för de resurser som finns för att utföra de administrativa arbetsuppgifterna.

Uppsala pastorats kansli 2020 har till större delen präglats av den pandemi som startade under början av året och fokus har varit att säkerställa att arbetsuppgifterna blir genomförda med omställning till distansarbete för många medarbetare på kansliet, vilket har fungerat fullt ut. Inledningsvis var arbetsbelastningen hög på framför allt IT-enheten. För kommunikationsenheten har trycket varit stegrande i takt med önskemål om produktioner på sociala medier.

HR har haft många stödinsatser i arbetsmiljö- och personalrelaterade frågor och på inköpsenheten har

arbetsbelastningen varit hög på grund av efterfrågan på produkter relaterade till församlingarnas omställningsarbete.

Kansliets ledningsgrupp har påbörjat en kartläggning av respektive enhets uppdrag och som en följd av det så har även arbetet med att genomlysas arbetsuppgifterna startat i syfte att säkerställa att vi gör rätt saker på rätt sätt.

Inom både post- och löneadministrationen har arbetet fördelats om och kunnat effektiviseras med följden att resurserna minskats.

En kartläggning av vaktmästartjänster är påbörjad för att eventuellt kunna omfördela resurser inom fastighetsområdet.

Inom HR-området ser vi ett behov av resursförstärkning.

Kommentarer till budgetavvikelser

Uppsala pastorats kansli Kansliet har ett överskott jmf med budget. Den största delen kommer från städkostnader (gemensamma för pastoratet) där coronapandemin har en stor inverkan.

Kostnader för IT-relaterade produkter, licenser och vissa kostnader för kommunikation har dragit över årets budget. Under året har kansliet haft en vakant kommunikationstjänst och en halvtid inköpstjänst.

I församlingarna kan stödjande verksamhet också handla om vaktmästeri och administration som kunnat genomföra sitt arbete i relation till delvis ändrade förutsättningar i pandemin.

Foto: Sara Bruggeman

Begravningsverksamheten

Uppsala kyrkogårdar, vilorum för de avlidna och en möjlighet för besökande till ro och eftertanke.

Uppdrag

Genom begravningslagen har riksdagen givit Svenska kyrkan i uppdrag att vara huvudman för begravningsverksamheten. Detta uppdrag innebär att anordna och hålla allmänna begravningsplatser samt att sköta tillhörande administration, service och myndighetsutövning.

Långsiktigt mål

Begravningsverksamhetens alla uppgifter utförs på ett professionellt och etiskt sätt med fokus på den samtida kyrkogården som förenar nya seder med tradition.

Unika kulturmiljöer samt naturvärden bevaras och vårdas. Detta görs omsorgsfullt med sikte på en hållbar framtid, god service till allmänheten och en fortsatt utveckling av arbetsmiljöarbetet.

Kortsiktiga mål

- 1 Administration – gör kyrkogårdarnas kultur känd för allmänheten.
- 2 Kyrkogårdsskötsel – fortsätter anpassningen av gravplatsbestämmelser.
- 3 Krematorie- och kapellverksamhet – utreder krematorie- och kapellverksamhetens framtida resursbehov.
- 4 Mark – utreder nya alternativ för gravsättning, och sammanställer kyrkogårdarnas bevattningsbehov.
- 5 Medarbetare – gör kyrkogårdarnas kulturinventering känd för medarbetare, fortsätter arbetet att utifrån funktionsprofilens handlingsplan minska sjukskrivningstalen.

1. Administration – gör kyrkogårdarnas kultur känd för allmänheten.

Det här har vi genomfört genom att guidningar på Gamla kyrkogården och Berthåga kyrkogård har genomförts samt att arbetet med temavandring för webbplatsen kulturpersoner fortsatt.

7 guidningar på vardera kyrkogård med föransökan per telefon för att begränsa deltagarantalet till 15 personer i enlighet med vid tillfället rådande riktlinjer utifrån covid-19 har genomförts.

Kontakt för att skraddarsy kartlösning till temavandringen har tagits, manus till en temavandring är färdigställt och kontakt har tagits med Stadsteatern för berättarröst.

2. Kyrkogårdsskötsel – fortsätter anpassningen av gravplatsbestämmelser

Det här har vi genomfört genom att arbetet med att revidera gravplatsbestämmelser i förhållande till nya seder och traditioner har fortlöpt under 2020. Arbetet beräknas pågå under ett antal år och sammanhänger även med en allmän översyn och omarbetning av gravplatsbestämmelsernas uppbyggnad och systematik.

3. Krematorie – och kapellverksamhet utreder framtida resursbehov.

Det här har vi genomfört i en första fas genom att det har upprättats en projektplan gällande framtida krematoriedrift, med en plan för utredning, projektering och ibruktage av en ny anläggning till år 2026. I det fortsatta arbetet utgör begravningsutskottet styrgrupp.

4. Mark – utreder nya alternativ för gravsättning, och sammanställer kyrkogårdarnas bevattningsbehov.

1) Det här har vi inte genomfört då arbetet med nya alternativ för gravsättning har avstannat på grund av covid-19.

2) Det här har vi genomfört då rapport över tidigare års vattenförbrukning är framtagna för vardera kyrkogård.

5. Medarbetare – gör kyrkogårdarnas kulturinventering känd för medarbetare, fortsätter arbetet att utifrån funktionsprofilens handlingsplan minska sjukskrivningstalen.

Det här har vi inte genomfört då planerad aktivitet för att göra kyrkogårdarnas kulturinventering känd för personalen och den planerade ergonomiutbildningen med hjälp av konsult ställdes in på grund av covid-19, istället har personalen erbjudits kortare hälsoaktiviteter och två olika föreläsningar.

Kommentar till budgetavvikelse

Intäkter

Budgetavvikelsen består av erhållna bidrag och ersättningar i samarbete med Arbetsförmedlingen, vinst vid avyttrande av maskin, ökade intäkter från gravrättsavgiften samt återbetalda sjuklönekostnader och arbetsgivaravgifter.

Långsiktigt planerat underhåll (LPUH)

Budgetavvikelsen har påverkats av oförutsedda kostnader; PCB-sanering i krematoriet och förbättring av markförhållanden i Trädkyrkan, samt överskott på planerade projekt som inte kunnat utföras; underhållsarbeten på Stillhetens kapell och Gamla kapellet. Gällande ekonomigården Berthåga, är budgeten på ~2600' ianspråktagen tidigare år.

Övriga kostnader

Budgetavvikelsen har påverkats av uteblivna kostnader då planerat underhåll av kulturhistoriska gravplatser inte kunnat genomföras på grund av pandemin och kostnaderna för snöröjning och halkbekämpning har varit lägre då vintersäsongerna 2020 var mildare än ett genomsnittligt år. Fastighetskostnader avseende sotning, el, fjärrvärme och vatten har varit lägre och kostnader för övrigt förbrukningsmaterial har varit lägre då vissa underhållsarbeten skjutits fram till 2021 på grund av de ökade LPUH-kostnaderna under 2020.

Verksamhetsbudget 2020

-70 936 000

Verksamhetsutfall 2020

-66 647 000

Personalkostnader

Budgetavvikelsen har påverkats av ej genomförda personalaktiviteter och planerade utbildningar, förändringar i tjänstgöringsgrad och pensionsavgångar samt att beräknad ökning av lönekostnader minskade då lönerrevisionen uteblev

Avskrivningar

Budgetavvikelsen har påverkats av att vissa inköp gjorts sent på året.

Pågående investeringsprojekt

Berthåga ekonomigård, slutbesiktning är genomförd. Vaksala askgravlund, slutförs under 2020 och tas i bruk 2021.

Smyckningsplats vid Vaksala minneslund, beräknas slutföras under 2021.

Miljö

Långsiktigt mål

Församlingarna i Uppsala pastorat är klimatpositiva och i alla verksamheter delar människor hopp, förlåtelse, befrielse och ny kraft för att kunna minska sin egen klimatpåverkan.

Församlingarna i Uppsala pastorat är en samhällsröst som medverkar till att förändra samhällsstrukturer i en hållbar riktning.

Kortsiktiga mål

1. Pastoratet mäter och genomför åtgärder för att inom pastoratet minska antalet transporter med fossila transportslag.
2. Flygresor som pastoratet genomför kompenseras.
3. Pastoratet sprider kunskap och ger utbildning kring de fem viktigaste åtgärder enskilda personer kan genomföra för att minska sin klimatpåverkan.

1. Att arbeta för att minska transporter med fossila drivmedel vid bland annat arbetspendling har inte varit möjligt under pandemin då vi uppmanas att undvika att åka kollektivt och vid behov ta egen bil till arbetet. Dock inköptes cykelställ och tjänstecykel har införskaffats under året och inventering av cykelvänlig arbetsplats startades under 2020 men slutförs under 2021 som ett led i att minska utsläpp från transporter.

Mätning av utsläpp sker dels genom en avstämning av hur mycket drivmedel som tankats på Uppsala kyrkogårdar och hos Uppsala vatten (biogas) och dels genom att sammanställa samtliga inlämnade körjournaler för att få fram den sträcka som totalt körts i tjänsten av samtliga medarbetare.

2. Klimatkompensation av flygresor har inte skett under året eftersom det inte inkommit några ansökningar om flygresor. Det blev på grund av pandemin svårt att sprida kunskap och genomföra utbildningar i syfte att lyfta fram viktiga åtgärder varje enskild medarbetare kan vidta för att minska klimatpåverkan.

3. Även utåt gentemot medlemmar har kommunikation kring minskad klimatpåverkan inte genomförts. Detta eftersom det funnits andra områden som utifrån pandemin varit viktigare att kommunicera. Dock har det skett vissa punktsatser under året för att lyfta fram klimatarbetet och ge uppmuntran till en mer klimatsmart konsumtion till exempel.

Kommentar till budgetavvikelse

Under 2020 har klimatarbetet fortsatt inom Uppsala pastorat. Dels sker mycket lokalt i de olika enheterna utifrån de åtgärder man tagit för att uppnå sin del i de kortsiktiga målen. Dels sker en del på mer övergripande nivå i pastoratet. Även miljöarbetet, liksom många andra verksamheter, påverkades starkt av pandemin under 2020.

Verksamhetsbudget 2020

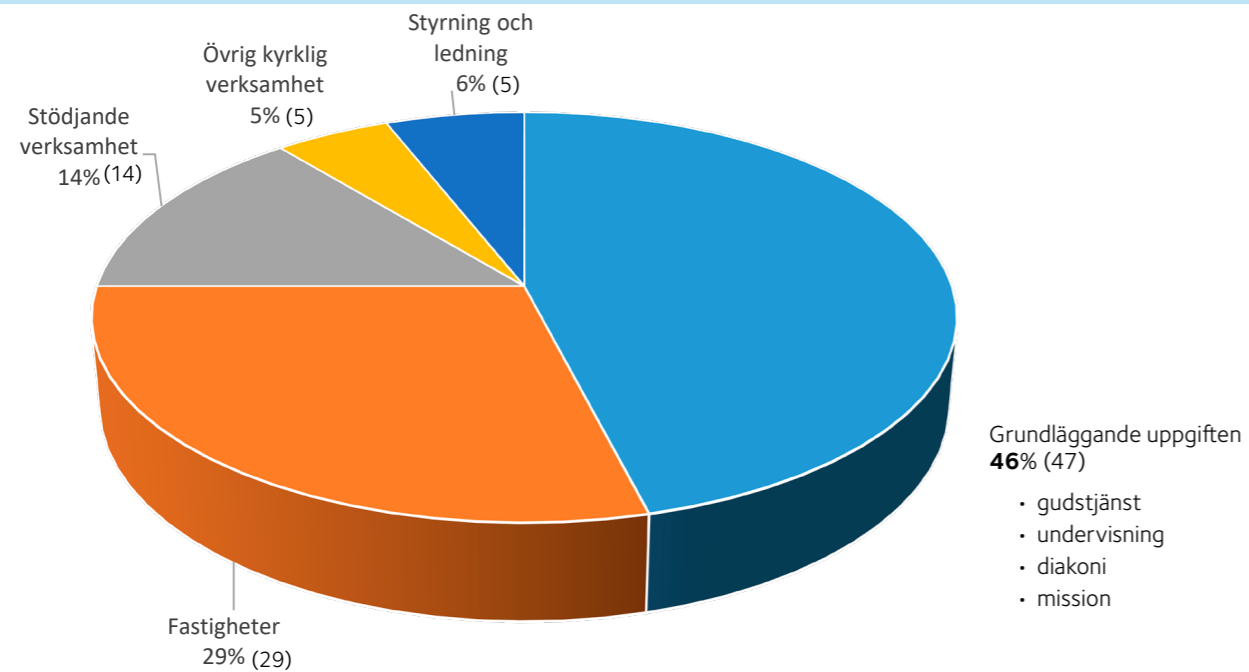
-942 000

Verksamhetsutfall 2020

-623 000

I KORTHET

SÅ HÄR ANVÄNDES KYRKOAVGIFTEN (siffrorna inom parentes avser 2019)

SNABBA SIFFROR

	2020	2019
Andel medlemmar (% , 31 dec)	47,4	48,4
Antal medlemmar (31 dec)	81 931	82 521
Kyrkoavgift (% , exkl begravningsavgift)	0,91	0,91
Begravningsavgift (%)	0,250	0,253
Resultat (tkr, efter finansiella poster)	13 963	6 601
Tillgångar (tkr)	504 750	461 538
Varav likvida medel (tkr)	61 355	26 623
Eget kapital (tkr)	411 789	397 826
Soliditet (%)	81,6	86,2
Kassalikviditet (%)	133,9	88,1
Bidrag och gåvor till andra organisationer (tkr)	3 400	2 525
Medeltal anställda	292	300

Årsredovisning 2020

UPPSALA PASTORAT

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

INFORMATION OM VERKSAMHETEN

Uppsala pastorat är en del av trossamfundet Svenska kyrkan, vars uppdrag är reglerat i kyrkoordningen samt i lagen om Svenska kyrkan. Pastoratet bildades 2014, (efter att ha varit en samfällighet som bildades 1963), och består av

Uppsala domkyrkoförsamling (252000-1583),
Helga Trefaldighets församling (252000-1591),
Gottsunda församling (252000-1955),
Gamla Uppsala församling (252000-1609) och
Vaksala församling (252000-1617).

Pastoratet ansvarar för ekonomisk utjämning, resurshushållning, service samt begravningsverksamheten enligt begravningslagen. Församlingarnas grundläggande uppgift är att fira gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission. Syftet är att människor ska komma till tro, en kristen gemenskap skapas och fördjupas, Guds rike utbreddas och skapelsen återupprättas. Varje församling har ansvar för den kyrkliga verksamheten för alla som vistas i församlingen.

Pastoratet har sitt säte i Uppsala kommun.

Folkmängden inom pastoratet uppgick den 31 december till 172 934 (170 527) personer, varav 81 931 (82 521) tillhörde Svenska kyrkan. Andelen tillhöriga uppgick därmed till 47,4 procent (48,4 procent) att jämföra med riksgenomsnittet på 55,2 procent (56,4 procent). Uppsala pastorat är huvudman för begravningsverksamheten inom de ingående församlingarnas gränser.

(Siffrorna inom parentes avser 2019).

Den kyrkliga indelningen

Pastoratet har som pastoralt område det övergripande lokala ansvaret för att församlingarna fullgör sin grundläggande uppgift och:

- har det ekonomiska ansvaret för församlingarnas uppgifter
- ska anställa och avlöna den personal som behövs
- anskaffar och underhåller den egendom som behövs
- får lämna bidrag till internationell diakoni och mission
- får bedriva näringsverksamhet om den har naturlig anknytning till den grundläggande uppgiften
- har ansvar för begravningsverksamheten i enlighet med begravningslagen

Organisation

Kyrkofullmäktige är det högsta beslutande organet och sammanträder minst två gånger per år. Kyrkorådet är pastoratets styrelse (verkställande organ) som ansvarar för den löpande verksamheten och förvaltningen.

Kyrkoherden leder all verksamhet i pastoratet och har tillsammans med kyrkorådet övergripande och gemensamt ansvar för den löpande verksamheten och förvaltningen.

I pastoratet finns det följande utskott: begravningsutskott, beredningsutskott, ekonomiutskott, fastighetsutskott, skoloråd samt personalutskott. Därutöver finns en valnämnd.

I respektive församling inom pastoratet finns ett församlingsråd vars huvudsakliga uppgifter avser gudstjänstlivet och församlingens kristna gemenskap. Församlingsherden i respektive församling leder arbetet inom församlingen på kyrkoherdens uppdrag.

Pastoratets kansli svarar för administrativa servicefunktioner.

Utöver gällande lagstiftning och förordningar etc., tillämpar pastoratet inomkyrkliga regelverk och dokument såsom kyrkoordningen (KO), Svenska kyrkans bestämmelser (SvKB), KRED (Kyrkans redovisningskommitté), församlingsinstruktion och medelsförvaltningspolicy. Inom personalområdet tillämpas Svenska kyrkans kollektivavtal.

I pastoratet finns det ett antal policies och anvisningar. Det är kyrkorådet som fastställer policyn och pastoratets utskott som sedan fastställer de mer detaljerade anvisningarna.

Främjande av ändamål

Underlaget i tabellen är hämtad från K-bok och pastoratets bokningssystem.

	2020	2019	2018	2017	2016
Gudstjänster	3 284	4 051	4 086	4 164	4 463
Gudstjänstbesök	71 570	164 704	155 110	169 036	166 921
Döpta	375	575	530	628	663
Konfirmander	201	219	233	197	257
Vigslar	138	219	236	223	288
Begravningar	753	725	734	727	664
Aktiva inträden	124	154	136	150	119
Aktiva utträden	855	964	1125	1698	1289

Under 2020 har vår verksamhet påverkats av de restriktioner som Folkhälsomyndigheten har infört. Möjligheten att delta fysiskt i olika verksamheter har kraftigt begränsats, vilket har gjort att antalet gudstjänstbesök har mer än halverats. Även antalet dop och vigslar har minskat väsentligt. Många har valt att avstå/senarelägga dem då det inte har gått att samla släkt och vänner. Se även avsnittet Väsentliga händelser 2020 nedan.

FLERÅRSÖVERSIKT

Allmänna förutsättningar	2020	2019	2018	2017	2016
Kyrkotillhöriga (antal)	81 931	82 521	82 623	82 923	84 204
Kyrkotillhöriga (andel av invånare, %)	47,4	48,4	49,8	51,5	53,9
Kyrkoavgift exkl. begravnings- och stiftsavgift. (%)	0,91	0,91	0,88	0,88	0,88
Medelantalet anställda	292	300	291	284	286
varav medelantalet anställda i begravnverksamh	66	72	72	75	73
Intäkts- och kostnadsanalys (tkr)					
Verksamhetens intäkter	292 804	310 897	285 505	269 151	259 396
Resultat från finansiella investeringar	5 040	2 983	1 816	1 828	3 394
Årets resultat	13 963	6 601	3 850	3 137	3 803
Kyrkoavgift exkl. begravnings- och stiftsavgift. (tkr)	197 301	197 581	188 257	179 645	171 770
- varav slutavräkning (tkr)	7 328	10 416	11 875	9 343	7 533
Personalkostnader/verksamhetens intäkter (%)	55,5	53,7	56,6	57,8	55,7
Av- och nedskrivningar/verksamhetens intäkter	7,1	6,6	6,6	6,7	6,5
Ekonomisk ställning					
Fastställt mål för det egna kapitalets storlek (tkr)	328 900	328 900	276 378	276 378	276 378
Eget kapital (tkr)	411 788	397 826	391 225	387 375	384 239
Soliditet (%)	81,6	86,2	87,0	86,5	87,1
Likviditet	133,9	88,1	116,3	101,6	110,5
Värdesäkring av eget kapital (%)	3,5	1,7	1,0	0,8	1,0
Kollekter					
Förmedlade rikskollekter	401	670	582	639	557
Förmedlade stiftskollekter	135	197	199	165	153
Förmedlade församlingskollekt *	187	491	495	481	501
Församlingskollekt till egen verksamhet	95	190	244	141	283
Summa	818	1 548	1 520	1 426	1 494

* Jämförelsetalet för 2018 är rättat jämfört med årsredovisningen för 2018.

Definitioner:

Kyrko- resp. begravningsavgift – Anges i procent av den kommunalt beskattningsbara inkomsten.

Varav slutavräkning – För förklaring se redovisningsprinciper.

Personalkostnader/verksamhetsintäkter – Uppgiften beräknas som resultaträkningens personalkostnader dividerat med resultaträkningens summa verksamhetens intäkter.

Av- och nedskrivning/verksamhetsintäkter – Uppgiften beräknas som resultaträkningens av- och nedskrivningar av anläggningstillgångar dividerat med resultaträkningens summa verksamhetens intäkter.

Soliditet – Uppgiften beräknas som utgående eget kapital dividerat med balansomslutningen (totala tillgångar i balansräkningen).

Likviditet (%) – Uppgiften beräknas som utgående omsättningstillgångar exkl varulager dividerat med kortfristiga skulder

Värdesäkring av eget kapital – Uppgiften beräknas som årets resultat dividerat med ingående eget kapital.

Ideella arbetsinsatser

Pastoratets verksamhet bygger till viss del på ideella arbetsinsatser. Totalt har ca 1 564 (1 535) personer varit engagerade i olika delar av verksamheten på ideell basis. Siffrorna är inrapporterade av pastoratets församlingar.

Årets resultat

Årets resultat för pastoratet exkl begravningsverksamheten uppgår till 13 963 tkr (22 026 tkr bättre än budgeterat). Det förklaras framförallt av pandemins påverkan på stora delar av den grundläggande uppgiften. Gudstjänster och kyrkliga handlingar, undervisning – framförallt barnverksamhet – samt diakonal verksamhet har betydligt lägre kostnader än budgeterat (se verksamhetsuppföljningen). Det gäller såväl personalkostnader som verksamhetskostnader. Omplaceringar av värdepapper för att följa pastoratets placeringsspolicy har också gett en obudgeterad realisationsvinst.

Målsatt kapital

Enligt beslut i kyrkomötet ska kyrkofullmäktige fastställa ett långsiktigt mål för det egna kapitalets storlek, för att garantera en ekonomisk ställning som utgör en betryggande buffert för ekonomiska påfrestningar.

Pastoratets kyrkofullmäktige beslutade i november 2019 att fastställa målkapitalet per den 31 december. I beslutet ingick en skrivning att målkapitalet ska omprövas en gång under varje mandatperiod.

Det fastställda målkapitalet uppgår till 328 900 tkr. Eget kapital överstiger målsatt kapital med 82 899 tkr.

Finansiella instrument

Kyrkofullmäktige har fastställt övergripande principer för pastoratets medelsförvaltning. Gällande principer antogs år 2020 och innehåller bland annat etiska kriterier för placementsval samt regler för portföljsammansättning. Kyrkorådet beslutar om en mer detaljerad placeringsspolicy. Den senaste placeringsspolicyen beslutades 2016 och ska ses över. Vid utgången av 2020 hade pastoratets långfristiga värdepappersinnehav ett marknadsvärde om 144 943 tkr (135 946) och marknadsvärdet på de kortfristiga placeringarna uppgick till 427 tkr (417), totalt 145 370 tkr (136 363).

Förvaltade stiftelser

Uppsala pastorat förvaltar 9 (9) stiftelser. Vid utgången av 2020 var det totala utgående kapitalet 50 823 tkr (51 582 tkr). Det samlade marknadsvärdet för stiftelsernas värdepappersinnehav var 64 351 tkr (59 437 tkr).

Väsentliga händelser 2020

Alla verksamheter i pastoratet har på något sätt påverkats av den pågående pandemin och under året har en del fått ställas in, flera verksamheter ställts om medan några har kunnat genomföras utan större påverkan. Pastoratets ledningsgrupp har kontinuerligt följt folkhälsomyndighetens rekommendationer och ställt om verksamheten så att den har kunnat bedrivas utifrån de möjligheter och behov som funnits.

Projektet med renovering av Domkyrkans tornspiror fortsatte enligt plan under 2020 och förklarar de största skillnaderna i både bidrag och verksamhetskostnader jämfört med 2019.

Konsert- och kulturevenemang är verksamheter som har ställts in, vilket har gett uteblivna intäkter jämfört med föregående år. Även försäljning av varor och tjänster samt deltagaravgifter har minskat betydligt. Sammantaget uppgår intäktsminskningen till 4 mkr för dessa verksamheter.

Kostnader för gudstjänst, undervisning och diakoni har minskat med ca 3 mkr mellan åren och för konsert och kultur med ytterligare 1,6 mkr.

Den nya ekonomigården på Berthåga kyrkogård färdigställdes under hösten.

Byggandet av den planerade förskolan i Gamla Uppsala har inte påbörjats och det lån som togs upp för Berthåga ekonomigård har därför bidragit till ett stort överskott av likvida medel.

Under hösten togs beslut om att återuppta kaféverksamhet i egen regi i Konsistoriehuset i anslutning till Domkyrkan.

Framtida utveckling samt väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

De prognoser som tagits fram pekar på fortsatt underbalanserad ekonomi och mot bakgrund av den rådande pandemin och den osäkra ekonomiska utvecklingen för våra medlemmar så fortsätter den beslutade besparingsplanen om 5 mkr årligen.

De utredningar som pågår om verksamhet kring Mikael-

Beslutade och prognostiserade intäkter för pastoratet och begravningsverksamheten för perioden 2020–2023, se tabell här intill.

Intäkter (tkr)	Plan 2023	Plan 2022	Beslut 2021	Utfall 2020	Förändring* (%)
Kyrkoavgift	192 376	196 744	196 103	197 301	-0,6%
Begravningsavgift	69 109	71 151	66 658	60 466	10,2%
Ekonomisk utjämn.	-22 073	-22 377	-22 260	-21 792	2,1%
Summa intäkter	239 412	245 518	240 501	235 975	1,9%

* Mellan 2020 och 2021

skyrkan och uppdragsdiakoni i Uppsala pastorat ska under 2021 fördjupas och till budget 2022 tar fullmäktige ytterligare beslut om fortsatta planer.

KLIMAT- OCH MILJÖARBETE

Tillstånds- eller anmälningspliktig verksamhet enligt miljöbalken

Uppsala pastorat bedriver krematorieverksamhet som är tillståndspliktig enligt miljöbalken. Krematoriet renar utsläpp av rökgaser från kvicksilver och dioxiner. Miljötillståndet för krematoriet är från 2017-07-06 och är utfärdat av Miljöprövningsdelegationen, Länsstyrelsen Uppsala län. Tillståndet gäller för 3 500 kremationer per år. Under 2020 utfördes 2 684 kremationer. Från 2020 är enhetlig begravningsavgift införd vilket innebär att begravningsverksamheten inte fakturerar för externa kremationer.

Klimatpåverkande utsläpp

Uppvärmning av byggnader är fortsatt den del som genererar störst mängd klimatpåverkande utsläpp. Målet att övergå till fossilfri fjärrvärme har släppts för tillfället eftersom det i nuläget är förenat med höga kostnader. Samtal förs inom Uppsala klimatprotokoll kring den ekonomiska aspekten. Under 2020 fick Uppsala pastorat sin första solcellsanläggning på Berthåga kyrkogård. Målet framåt är att kunna bygga en eller två anläggningar till senast 2022 och nå en produktion av 5 % av pastoratets totala elkonsumention.

Hållbarhetsrapport 2020

För mer information om pastoratets klimat- och miljöarbete hänvisas till pastoratets hållbarhetsrapport: svenskakyrkan.se/upsala/hallbarhetsrapport

RESULTATRÄKNING

(tkr)	Not	2020	2019
Verksamhetens intäkter			
Kyrkoavgift		197 301	197 581
Begravningsavgift	3	60 466	61 893
Ekonomisk utjämning	4	-21 792	-20 589
Utdelning från prästlönetillgångar	5	345	345
Erhållna gåvor	6	1 159	186
Erhållna bidrag	6	36 848	45 341
Nettoomsättning	7	16 435	25 039
Övriga verksamhetsintäkter		2 042	1 101
Summa verksamhetens intäkter		292 804	310 897
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för varor, material och vissa köpta tjänster		-411	-957
Övriga externa kostnader	8,9	-100 320	-118 813
Personalkostnader	10	-162 430	-166 892
Av- och nedskrivning av materiella anläggningstillgångar		-20 720	-20 617
Summa verksamhetens kostnader		-283 881	- 307 279
<i>Verksamhetens resultat</i>		8 923	3 618
Resultat från finansiella investeringar			
Resultat från finansiella anläggningstillgångar	11	4 867	2 704
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		345	311
Räntekostnader och liknande resultatposter		-172	-32
Summa resultat från finansiella investeringar		5 040	2 983
ÅRETS RESULTAT		13 963	6 601

BALANSRÄKNING

TILLGÅNGAR, tkr	Not	2020-12-31	2019-12-31
Anläggningstillgångar			
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Byggnader och mark	12	288 176	261 704
Inventarier, verktyg och installationer	13	23 837	26 702
Pågående nyanläggning och förskott			
avseende materiella anläggningstillgångar	14	9 541	29 020
<i>Summa materiella anläggningstillgångar</i>		<i>321 554</i>	<i>317 426</i>
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Långfristiga värdepappersinnehav	15	104 215	99 409
<i>Summa finansiella anläggningstillgångar</i>		<i>104 215</i>	<i>99 409</i>
Summa anläggningstillgångar		425 769	416 835
Omsättningstillgångar			
Varulager		969	721
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Kundfordringar		1 473	2 158
Övriga fordringar		8 573	1 395
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	16	6 611	13 806
<i>Summa kortfristiga fordringar</i>		<i>16 657</i>	<i>17 359</i>
Kortfristiga placeringar		363	363
Kassa och bank	17	60 992	26 260
<i>Summa likvida medel</i>		<i>61 355</i>	<i>26 623</i>
Summa omsättningstillgångar		78 981	44 703
<i>Summa tillgångar</i>		<i>504 750</i>	<i>461 538</i>

EGET KAPITAL OCH SKULDER, tkr	Not	2020-12-31	2019-12-31
Eget kapital			
Balanserat resultat		392 567	385 966
Församlingskyrkas fastighetsfond		5 259	5 259
Årets resultat		13 963	6 601
Summa eget kapital		411 789	397 826
Långfristiga skulder			
Skulder till kreditinstitut		19 100	0
Gravskötselskuld	18	9 448	9 030
Skuld begravningsverksamhet	3	6 168	4 745
Summa långfristiga skulder		34 716	13 775
Kortfristiga skulder			
Skulder till kreditinstitut		600	0
Skuld begravningsverksamheten	3	4 745	488
Leverantörsskulder		14 342	16 850
Gravskötselskuld	18	659	1 069
Skatteskulder		140	268
Övriga skulder	19	11 810	6 332
Villkorade bidrag	20	1 735	1 868
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	21	24 214	23 062
Summa kortfristiga skulder		58 245	49 937
Summa eget kapital och skulder		504 750	461 538

FÖRÄNDRING I EGET KAPITAL

	Balanserat resultat	Församlings- kyrkas fastighetsfond	Årets resultat	Summa eget kapital
Eget kapital 2019-01-01	382 116	5 259	3 850	391 225
Omföring av föregående års resultat	3 850		-3 850	0
lanspråktagande av församlingskyrkas fastighetsfond	0	0		0
Årets resultat			6 601	6 601
Eget kapital 2019-12-31	385 966	5 259	6 601	397 826
Ingående balans 2020-01-01	385 966	5 259	6 601	397 826
Omföring av föregående års resultat	6 601		-6 601	0
lanspråktagande av församlingskyrkas fastighetsfond	0	0		0
Årets resultat			13 963	13 963
Eget kapital 2020-12-31	392 567	5 259	13 963	411 789

Församlingskyrkas fastighetsfond utgör ett ändamålsbestämt eget kapital. Kapitalet ska användas till Uppsala domkyrkas behov, t ex drift och underhåll. Under året har 0 tkr (0 tkr) lanspråktagits ur fonden.

KASSAFLÖDESANALYS

(tkr)	Not	2020	2019
Den löpande verksamheten			
Rörelseresultat		8 923	3 618
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet			
Av- och nedskrivningar av materiella anläggningstillgångar		20 720	20 616
Omklassificering av pågående nyanläggning till kostnad		1 844	0
Ökning/minskning av avsättningar		0	0
Resultat vid försäljning av materiella anläggningstillgångar		-302	-162
Erhållen ränta		345	311
Erhållen utdelning		1 742	1 682
Erlagd ränta		-172	-32
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapitalet		33 100	26 033
Kassaflöde från förändring i rörelsekapital, långfristig gravskötselsskuld och begravningsverksamheten			
Minskning+/ökning- av kortfristiga fordringar		454	-2 658
Ökning+/minskning- av kortfristiga skulder		7 709	842
Ökning+/minskning- av långfristig gravskötselsskuld		418	55
Ökning+/minskning- av långfristig skuld till begravningsverksamheten		1 423	4 258
Kassaflöde från den löpande verksamheten		43 104	28 530
Investeringsverksamheten			
Förvärv/tillverkning av materiella anläggningstillgångar		-27 010	-42 778
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		619	162
Förvärv av finansiella anläggningstillgångar		-9 381	-6 017
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar		7 700	4 322
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-28 072	-44 311
Finansieringsverksamheten			
Upptagna lån		20 000	0
Amortering av lån		-300	0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		19 700	0
Årets kassaflöde		34 732	-15 781
Likvida medel vid årets början		26 623	42 404
Likvida medel vid årets slut	22	61 355	26 623

NOT 1 REDOVISNINGS- OCH VÄRDERINGSPRINCIPER

GRUNDER FÖR UPPRÄTTANDE

Årsredovisning

Pastoratets årsredovisning har upprättats enligt årsredovisningslagen (1995:1554), begravningslagen (1990:1144) och Bokföringsnämndens BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3). Vidare tillämpas rekommendationer utgivna av Svenska kyrkans Redovisningskommitté (KRED).

Redovisningsprinciperna är oförändrade i jämförelse med föregående år om inget annat anges.

KRED:s beräkningsmall följs inte i samband med begravningsverksamheten.

Värderingsgrund

Tillgångar och skulder värderas till anskaffningsvärde om inget annat anges.

Belopp

Samtliga belopp är angivna i tusentals kr (tkr) om inget annat anges. Beloppen inom parentes anger föregående års värden.

INTÄKTSREDOVISNING

Intäkter redovisas till det verkliga värde av vad som erhållits eller kommer att erhållas.

Kyrkoavgift och begravningsavgift

Svenska kyrkans huvudintäkt utgörs av kyrkoavgiften. I enlighet med lag om avgift till registrerat trossamfund får Svenska kyrkan statlig hjälp med uppbörd, taxering och indrivning av kyrkoavgiftsmedlen. Det slutliga utfallet av kyrkans avgiftsunderlag erhålls först två år efter avgiftsgrundande år och därför är Svenska kyrkan berättigad att uppbära ett förskott från staten, fördelat med en tolfedel per månad. Samtidigt med utbetalningen av förskottet erhålls en avräkning av det slutliga avgiftsunderlaget två år tillbaka. Kyrkoavgiften intäktsredovisas i takt med utbetalningarna från staten. Begravningsavgiften intäktsredovisas på motsvarande sätt.

Erhållna gåvor, bidrag och offentliga bidrag

Erhållna gåvor redovisas som intäkt i den period de mottagits. Bidrag och offentliga bidrag intäktsredovisas efter hand som villkor som är förknippade med bidragen uppfylls. Bidrag till anläggningstillgångarna har reducerat anskaffningsvärdet på anläggningstillgångarna.

LEASING (HYRA)

All leasing, både när pastoratet är leasetagare och leasegivare, redovisas som operationell leasing, dvs. leasingavgifterna, inklusive en första förhöjd avgift, redovisas som intäkt/kostnad linjärt över leasingperioden. Uppgifterna om avgifterna i noten är redovisade i nominella belopp. Med leasingperiod avses den period som leasetagaren har avtalat

att leasa en tillgång.

ERSÄTTNING TILL ANSTÄLLDA

Löpande ersättningar till anställda i form av löner, sociala avgifter och liknande kostnadsförs i takt med att de anställda utför tjänster.

Löner och ersättningar som avser räkenskapsåret men utbetalas i januari efterföljande år redovisas dock inte som upplupna kostnader.

Eftersom alla pensionsförpliktelser klassificeras som avgiftsbestämda redovisas en pensionskostnad det år pensionen tjänas in.

INKOMSTSKATT

Pastoratets inskränkta skattskyldighet regleras i 7 kap. Inkomstskattelagen (1999:1229).

I den mån pastoratet bedriver näringsverksamhet är huvudregeln att näringsverksamheten är skattepliktig. Näringsverksamheten kan undantas från skatteplikt om den har en naturlig anknytning till det allmännyttiga ändamålet eller är hävdvunnen finansieringskälla.

Pastoratet är befriad från inkomstskatt i sin ideella verksamhet eftersom den uppfyller kraven som samhällsnyttig enligt skattelagstiftningen.

MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

I pastoratet finns materiella anläggningstillgångar redovisade enligt två olika definitioner i K3. Som grundregel gäller att en materiell anläggningstillgång är en fysisk tillgång som innehas för att bedriva näringsverksamhet (ge ekonomiska fördelar/kassafflöde).

För ideell sektor gäller att materiell anläggningstillgång också omfattar fysisk tillgång som innehas för det ideella ändamålet även om grundregeln inte är uppfylld. De flesta anläggningstillgångar har klassificerats utifrån den senare regeln då pastoratets ändamål är religiös verksamhet. Nedskrivningprövning sker alltid för sådana tillgångar som inte längre uppfyller något av kraven ovan för att definieras som materiella anläggningstillgångar.

Utgifter för löpande reparation och underhåll redovisas som kostnader. Realisationsvinst respektive realisationsförlust vid avyttring av en materiell anläggningstillgång redovisas som övriga verksamhetsintäkter respektive övriga verksamhetskostnader.

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärdet efter avdrag för avskrivningar och eventuella nedskrivningar. Till anskaffningsvärdet räknas även in kostnader som är direkt hänförliga till förvärvet.

Bidrag som avser förvärv av materiell anläggningstillgång reducerar tillgångens anskaffningsvärde.

Materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt genom linjär avskrivning över den bedömda nyttjandeperioden.

Mark, utöver kyrkogårdsmark, skrivs inte av, då nyttjandeperioden är obegränsad.

En materiell anläggningstillgång som har betydande komponenter där skillnaden i förbrukning förväntas vara väsentlig, redovisas och skrivs av som separata enheter utifrån varje komponents nyttjandeperiod.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Kyrkogårdsmark	33–50 år
Markanläggningar	5–33 år
Byggnader	10–50 år
Bilar	5–10 år
Datautrustning	5 år
Övriga inventarier, installationer och verktyg	5–10 år

Utöver avskrivningstiderna ovan, finns det mer specifika avskrivningstider för ingående komponenter.

Vid varje balansdag sker en prövning av anläggningstillgångens värde och den skrivs ned ifall den bedöms ha ett lägre värde än bokfört värde och det kan antas att värdenedgången är bestående. Om det inte längre finns skäl för nedskrivningen återförs den. Nedskrivningen och återföringen redovisas i resultaträkningen.

K3 och komponentindelning

I samband med övergången till K3 (2014) delades vissa av pastoratets materiella anläggningstillgångar upp i komponenter. En materiell anläggningstillgång som har betydande komponenter där skillnaden i förbrukning förväntas vara väsentlig, redovisas och skrivs som separata enheter utifrån varje komponents nyttjandeperiod.

När en komponent i en anläggningstillgång byts ut, utrangeras eventuell kvarvarande del av den gamla komponentens bokförda värde och den nya komponentens anskaffningsvärde aktiveras.

Förbrukningsinventarier

Inventarier med ett anskaffningsvärde under 62% av prisbasbeloppet har utifrån väsentlighetsbedömning redovisats som en kostnad (förbrukningsinventarier).

FINANSIELLA INSTRUMENT

Finansiella tillgångar och skulder redovisas i enlighet med kapitel 11 (Finansiella instrument värderade utifrån anskaffningsvärdet) i BFNAR 2012:1.

Redovisning i och borttagande från balansräkningen

En finansiell tillgång eller finansiell skuld tas upp i balansräkningen när företaget blir part i instrumentets avtalsmässiga villkor. En finansiell tillgång tas bort från balansräkningen när den avtalsenliga rätten till kassaflödet från tillgången har upphört eller reglerats. Detsamma gäller när

de risker och fördelar som är förknippade med innehavet i allt väsentligt överförs till annan part och företaget inte längre har kontroll över den finansiella tillgången. En finansiell skuld tas bort från balansräkningen när den avtalade förpliktelsen fullgjorts eller upphört.

Långfristiga värdepappersinnehav – portföljvärdering

Pastoratet har definierat en värdepappersportfölj. För de instrument som ingår tillämpas värderingsprincipen på portföljen som helhet. Det innebär att vid prövning av nedskrivningsbehov avräknas orealiserade förluster mot orealiserade vinster inom portföljen.

Vid varje balansdag sker en prövning av portföljens värde och den skrivs ned ifall den bedöms ha ett lägre värde än bokfört värde. Om det inte längre finns skäl för nedskrivningen återförs den. Nedskrivningen och återföringen redovisas i resultaträkningen.

Kundfordringar och övriga fordringar

Fordringar har efter individuell värdering upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta.

Kortfristiga placeringar

Kortfristiga placeringar värderas till det lägsta av anskaffningsvärdet och verkligt värde, det vill säga marknadsvärdet.

VARULAGER

Varulagret redovisas till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet på balansdagen. Anskaffningsvärdet fastställs med användning av först-in-först-ut-principen. Nettoförsäljningsvärdet är försäljningsvärdet efter avdrag för beräknad försäljningskostnad.

AVSÄTTNINGAR

Med avsättningar avses förpliktelser på balansdagen som är säkra eller sannolika till sin förekomst men ovissa till belopp eller till den tidpunkt då de ska infrias. Avsättning redovisas med det belopp som motsvarar den bästa uppskattningen av den utbetalning som krävs för att reglera åtagandet.

KASSAFLÖDESANALYS

Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod och visar pastoratets in- och utbetalningar uppdelade på den löpande verksamheten, investeringsverksamheten eller finansieringsverksamheten. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medfört in- eller utbetalningar. Som likvida medel klassificerar pastoratet, förutom kassamedel, disponibla tillgodohavanden hos banker och andra kreditinstitut, kyrkkontot samt kortfristiga likvida placeringar som är noterade på en marknadsplats.

Pastoratet gör uppskattningar och bedömningar om framtiden.

NOT 2 UPPSKATTNINGAR OCH BEDÖMNINGAR

Pastoratet gör uppskattningar och bedömningar om framtiden. Inga uppskattningar och antaganden har identifierats som innebär en betydande risk för väsentliga justeringar i redovisade värden för tillgångar och skulder under nästkommande år.

NOTER TILL RESULTAT- OCH BALANSRÄKNING

NOT 3 BEGRAVNINGSVERKSAMHET

Uppsala pastorat är huvudman för begravningsverksamheten inom pastoratets geografiska område. Begravningsverksamheten finansieras av begravningsavgiften. Begravningsavgiften får inte användas till annat än de uppgifter som anges i begravningslagen.

(tkr)	2020	2019
Verksamhetens intäkter		
Begravningsavgift – erhållet under året	66 634	66 638
Övriga intäkter	7 168	10 021
Summa verksamhetens intäkter	73 802	76 659
Verksamhetens kostnader		
Personalkostnader	-28 305	-28 423
Övriga kostnader	-29 276	-33 342
Av- och nedskrivningar av materiella anläggningstillgångar	-9 066	-9 307
Summa verksamhetens kostnader	-66 647	-71 072
Finansiella poster		
Räntekostnader	-987	-842
Begravningsverksamhetens överskott/underskott	6 168	4 745
Begravningsavgift redovisad i resultaträkningen		
Begravningsavgift – erhållet under året	66 634	66 638
Avgående överskott enligt resultatsammanställningen	-6 168	-4 745
Summa begravningsavgift redovisad i resultaträkningen	60 466	61 893

Begravningsverksamhetens överskott 2020 förklaras främst av att kostnaderna blev lägre än budgeterat, då planerat underhåll inte kunde genomföras pga pandemin samt att vintersäsongerna varit milda och snöfattiga. Pastoratet erhöll även 393 tkr utöver äskad begravningsavgift, vilket påverkat överskottet. 2019 års överskott förklaras av att pastoratet då erhöll 4 989 tkr utöver äskad begravningsavgift.

Pastoratets skuld till begravningsverksamheten

Ingående skuld	5 233	1 171
Reglering av 2017 års överskott		-683
Reglering av 2018 års överskott	-488	
Begravningsverksamhetens över/underskott	6 168	4 745
Utgående skuld	10 913	5 233
Varav långfristig skuld	6 168	4 745
Varav kortfristig skuld	4 745	488

NOT 4 EKONOMISK UTJÄMNING

Alla församlingar och pastorat omfattas av ett inomkyrkligt utjämningsystem. Syftet med utjämnningen är att omfördela en del av kyrkoavgiften och därigenom bibehålla en rikstäckande kyrklig verksamhet. Kyrkomötet beslutar om kriterierna för utjämnningen.

NOT 5 UTDELNING FRÅN PRÄSTLÖNETILLGÅNGAR

Prästlönetillgångarna är stiftelseliknande förmögenheter. Minst 50 % av avkastningen går till församlingar och pastorat som har andelar i avkastningen och resterande går till det inomkyrkliga utjämningsystemet. Andelarna innebär inget inflytande i förvaltningen och går ej heller att överlåta. Pastoratet har 1,5 (1,5) andelar i avkastningen från de stiftsvis förvaltade prästlönetillgångarna.

NOT 6 ERHÅLLNA GÅVOR OCH BIDRAG

Pastoratets verksamhet bygger till viss del på ideella arbetsinsatser. Totalt har ca 1 564 (1 535) personer varit engagerade i olika delar av verksamheten på ideell basis. I siffran ingår pastoratets ungdoms- och vuxenkörer.

(tkr)	2020	2019
Församlingskollekt till egen verksamhet	95	186
<i>Gåvor till församlingens verksamhet</i>	1 064	
Summa gåvor	1 159	186
Bidrag		
Kyrkoantikvarisk ersättning	7 656	17 185
Bidrag från stiftet	6 117	5 892
Driftbidrag till kyrkans heltidsförskolor	14 476	13 638
Statliga bidrag	1 895	
Övriga kommunala bidrag	3 659	3 613
Övriga bidrag	3 045	5 013
Summa bidrag	36 848	45 341

NOT 7 NETTOOMSÄTTNING

	2020	2019
Gravskötselintäkter	6 123	5 983
Hysesintäkter	1 194	2 174
Deltagaravgifter	365	671
Intäkter från näringsverksamhet	3 287	5 142
Clearingintäkter	876	4 833
Övriga intäkter	4 590	6 236
Summa	16 435	25 039

NOT 8 OPERATIONELLA LEASINGAVTAL (HYROR)

Leasetagare	2020	2019
Framtida minimileaseavgifter som ska erläggas avseende icke uppsägningsbara leasingavtal.		
Förfaller till betalning inom ett år	7 198	7 140
Förfaller till betalning senare än ett men inom fem år	13 049	16 303
Förfaller till betalning senare än fem år	0	272
Under perioden (året) kostnadsförda leasingavgifter	7 024	6 754

Den operationella leasingen utgörs i allt väsentligt av hyrda inventarier och lokaler. Storleken på de framtida leasingavgifterna redovisas till nominellt belopp.

Leasegivare	2020	2019
Framtida minimileaseavgifter som kommer att erhållas avseende icke uppsägningsbara leasingavtal:		
Förfaller till betalning inom ett år	831	1 655
Förfaller till betalning senare än ett men inom fem 5 år	4 947	3 628
Under perioden (året) erhållna leasingavgifter	1 562	1 655

Pastoratet har en lägenhet som hyrs ut som tjänstebostad åt domprosten. Hyresförhållandet är reglerat enligt kyrkoordningen och kollektivavtal som innebär att när domprosten lämnar sin tjänst ska bostaden frånträdas.

NOT 9 ARVODE OCH KOSTNADERSÄTTNING TILL REVISORER

Kvalificerade revisorer	2020	2019
PwC Sverige		
Revisionsuppdrag	378	297
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	90	72
Övriga valda revisorer		
Revisionsuppdrag	14	13

Med revisionsuppdrag avses arbetsuppgifter som det enligt lag ankommer på pastoratets revisorer att utföra samt rådgivning eller annat biträde som föranleds av iakttagelser vid sådana arbetsuppgifter.

NOT 10 PERSONAL

	2020	2019
Totalt medelantal anställda	292	300
Kvinnor (%)	60	60
Män (%)	40	40

I medelantalet anställda ingår inte anställda som uppburit ersättning som understiger ett halvt prisbasbelopp 23 650 kr (23 250 kr). Detta har gjorts med stöd av BFNAR 2006:11.

Könsfördelning i kyrkorådet	2020	2019
Kvinnor (%)	59	57
Män (%)	41	43

Könsfördelning i pastoratets ledningsgrupp	2020	2019
Kvinnor (%)	64	64
Män (%)	36	36

Löner, arvoden och andra ersättningar (tkr)	2020	2019
Ledamöter i kyrkorådet samt kyrkoherde*	1 269	1 327
Anställda	112 724	114 629

* Arvoden till förtroendevalda i kyrkofullmäktige, kyrkoråd, församlingsråden m. fl. organ redovisas i resultaträkningen på raden Personalkostnader.

Arbetsmarknadsbidrag	2020	2019
Under året erhållna arbetsmarknadsbidrag	2 206	2 465

Ersättning till ordföranden i kyrkoråd (tkr)	2020	2019
Till ordföranden i kyrkorådet har ersättning utgått med	113	123

Pensionskostnader och andra sociala avgifter (tkr)	2020	2019
Pensionskostnader exkl särskild löneskatt	6 623	6 741
Andra sociala avgifter enligt lag och avtal (inkl löneskatt)	35 942	37 412

Pastoratet har inga övriga utfästelser om pensioner eller avgångsvederlag till personer i ledande ställning.

NOT 11 RESULTAT FRÅN FINANSIELLA INVESTERINGAR

(tkr)	2020	2019
Resultat från finansiella anläggningstillgångar		
Utdelning	1 742	1 682
Realisationsresultat vid försäljning	3 125	1 022
Summa	4 867	2 704
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		
Räntor	345	311

NOT 12 BYGGNADER OCH MARK

(tkr)	2020	2019
Akkumulerade anskaffningsvärden		
Vid årets början	511 764	505 567
Inköp	0	0
Omklassificeringar (från pågående arbete)	43 084	6 907
Försäljningar och utrangeringar	-467	-710
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	554 381	511 764
Akkumulerade bidrag och offentliga bidrag		
Vid årets början	-50 100	-49 403
Årets bidrag	-1 067	-697
Summa ackumulerade bidrag och offentliga bidrag	-51 167	-50 100
Netto ackumulerade anskaffningsvärden	503 214	461 664
Akkumulerade avskrivningar enligt plan		
Vid årets början	-199 956	-184 019
Försäljningar och utrangeringar	466	238
Årets avskrivningar enligt plan	-15 544	-16 175
Utgående ackumulerade avskrivningar	-215 034	-199 956
Akkumulerade nedskrivningar		
Vid årets början	-4	0
Försäljningar och utrangeringar	0	472
Årets nedskrivningar	0	-476
Summa ackumulerade nedskrivningar	-4	-4
REDOVISAT VÄRDE VID ÅRETS SLUT	288 176	261 704

NOT 13 INVENTARIER, VERKTYG OCH INSTALLATIONER

(tkr)	2020	2019
Akkumulerade anskaffningsvärden		
Vid årets början	64 264	48 672
Omklassificeringar (från pågående arbete)	87	187
Nyanskaffningar	2 541	17 038
Försäljningar och utrangeringar	-3 369	-1 633
Summa ackumulerade anskaffningsvärden	63 523	64 264
Akkumulerade avskrivningar enligt plan		
Vid årets början	-37 515	-35 172
Försäljningar och utrangeringar	3 051	1 622
Årets avskrivningar enligt plan	-5 175	-3 965
Utgående ackumulerade avskrivningar	-39 639	-37 515
Akkumulerade nedskrivningar		
Vid årets början	-47	-58
Försäljningar och utrangeringar	0	11
Årets nedskrivningar	0	0
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-47	-47
REDOVISAT VÄRDE VID ÅRETS SLUT	23 837	26 702

Anläggningstillgångar som inte får redovisas i balansräkningen
 Pastoratet innehar tillgångar som enligt kulturmiljölagen (SFS 1988:950, 4 kap) ska bevaras, förtecknas och vårdas enligt lagens regler. Tillgångarna finns upptagna i en speciell digitaliserad förteckning. Det går inte att koppla tillgångarna till mätbara ekonomiska fördelar i framtiden och postens anskaffningsvärde eller värde kan inte mätas på ett tillförlitligt sätt.

NOT 14 PÅGÅENDE NYANLÄGGNINGAR OCH FÖRSKOTT
avseende materiella anläggningstillgångar

(tkr)	2020	2019
Vid årets början	29 020	9 677
Investeringar (utgifter under året)	27 757	27 627
Under året erhållna bidrag och/eller offentliga bidrag	-3 288	-1 887
Omklassificering till kostnad	-1 844	0
Omklassificering till maskiner och inventarier	-87	-187
Under året färdigställda tillgångar (byggnader och mark)	-42 017	-6 210
UTGÅENDE BALANS	9 541	29 020

Den största under året färdigställda tillgången är nybygge Berthåga ekonomigård: 32 653 tkr.

NOT 15 VÄRDEPAPPERSINNEHAV

(tkr)	Redovisat värde	Marknadsvärde på bokslutsdagen
Långfristiga värdepappersinnehav		
Noterade aktiefonder	63 278	106 296
Noterade räntefonder	39 541	37 251
Onoterade långfristiga placeringar	1 396	1 396
Summa långfristiga värdepappersinnehav	104 215	144 943
Kortfristiga placeringar		
Noterade aktiefonder	363	427
Summa kortfristiga värdepappersinnehav	363	427
Summa värdepappersinnehav	104 578	145 370
Förändring av långfristiga värdepappersinnehav	2020	2019
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	101 909	99 192
Investeringar under året	9 381	6 017
Försäljningar/avyttringar	-4 575	-3 300
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	106 715	101 909
Ingående ackumulerade nedskrivningar	-2 500	-2 500
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-2 500	-2 500
Utgående bokfört värde	104 215	99 409

NOT 16 FÖRUTBETALDA KOSTNADER OCH UPPLUPNA INTÄKTER

(tkr)	2020	2019
Förutbetalda kostnader		
Förutbetalda försäkringspremier	1 695	1 458
Förutbetalda hyror	1 205	1 283
Övriga förutbetalda kostnader	1 768	1 222
Upplupna intäkter		
Kyrkoantikvarisk ersättning och kyrkunderhållsbidrag, beviljat men ej utbetalt	1 361	6 934
Övriga upplupna bidrag		
Övriga upplupna intäkter	582	2 909
Summa	6 611	13 806

NOT 17 KASSA OCH BANK

Av behållningen på kassa och bank utgör 60 853 tkr (25 960) behållning på det s.k. kyrkkontot. Kyrkkontot utgör i juridisk mening en fordran på Svenska kyrkans nationella nivå. De regelverk som styr kyrkkontot är dock av sådan karaktär att fordran i redovisningssammanhang ses som ett ordinärt banktillgodohavande.

NOT 18 GRAVSKÖTSELSKULD

(tkr)	2020	2019
Långfristig skuld		
Pastoratets åtagande (serviceverksamheten)	9 448	9 030
Kortfristig skuld		
Pastoratets åtagande (serviceverksamheten)	659	1 069
Andel av gravskötselsskulden som förfaller senare än 5 år efter balansdagen		
Pastoratets åtagande (serviceverksamheten)	3 168	3 268

NOT 19 VIDAREFÖRMEDELADE BIDRAG

	2020	2019
Ingående skuld	508	434
Under året mottagna bidrag*	1 097	2 344
Under året förmedlade bidrag*	-902	-2 270
Utgående skuld	703	508

* Jämförelsetalen för 2019 har rättats jämfört med årsredovisningen 2019.

NOT 20 VILLKORADE BIDRAG

	2020	2019
Ingående balans	1 868	1 662
Erhållet under året	713	559
Ianspråktaget under året	-846	-353
Summa utgående balans	1 735	1 868
Specifikation av utgående balans		
Skuldförda bidrag till verksamheten	1 735	1 868

NOT 21 UPPLUPNA KOSTNADER OCH FÖRUTBETALDA INTÄKTER

(tkr)	2020	2019
Upplupna löner	588	13
Upplupna semesterlöner	10 455	9 977
Upplupna pensionskostnader	7 374	7 248
Upplupna sociala avgifter	3 426	3 063
Övriga upplupna kostnader	2 161	2 545
Förutbetalda intäkter	210	216
	24 214	23 062

NOT 22 LIKVIDA MEDEL

Specifikation av likvida medel vid årets slut	2020	2019
Kassa och bank	60 992	26 260
Kortfristiga placeringar	363	363
Summa	61 355	26 623

NOT 23 VÄSENTLIGA HÄNDELSE EFTER RÄKENSKAPSÅRETS UTGÅNG

Högsta förvaltningsdomstolen har i en dom den 9 februari 2021 fastställt att Svenska kyrkans nationella nivåns tillhandahållande av IT-tjänster och administrativa tjänster till Svenska kyrkans församlingar, kyrkliga samfundigheter och stift inte utgör näringsverksamhet. Högsta förvaltningsdomstolens domskäl är principiellt utformade och Kyrkokansliets bedömning, vilken stöds av externa skatterådgivare/jurister, är att domen har generell räckvidd och kan tillämpas på alla typer av tillhandahållanden som sker mellan olika enheter inom trossamfundet Svenska kyrkan i syfte att bedriva Svenska kyrkans verksamhet.

Uppsala pastorat har ännu inte analyserat vad domen innebär för försäljningen av konservatorstjänster till andra församlingar. Eventuellt kommer vi att begära omprövning av deklarerad ingående och utgående moms för åren 2015 till 2020 men vi kan i nuläget inte uppskatta några belopp.

UNDERSKRIFTER

ÅRSREDOVISNING 2020, UPPSALA PASTORAT

organisationsnummer 252003-0145

Uppsala 20 april 2021

KYRKORÅDET

Eva-May Ohlander
ordförande

Bo Magnusson
förste vice ordförande

Karl-Bertil Segerström
andre vice ordförande

Johanna Åkesdotter Sundquist

Kerstin Ramdén

Per-Olof Widell

Arne Sandemo

Nils G. Larsson

Britt Louise Agrell

Siw Björkgren

Martin Nilsson

Elisabeth Bernspång

Maria Hillerdal

Ingela Bengtsson

KYRKOHERDEN / DOMPROSTEN

Annica Anderbrant

REVISORERNA

Vår revisionsberättelse har avgivits den 28 april 2021

Hans Edlund
förtroendevald revisor

Björn Wall
förtroendevald revisor

Öhrlings
PricewaterhouseCoopers AB
Maria Wigenfeldt
auktoriserad revisor

REVISIONSBERÄTTELSE

Revisionsberättelse

Till kyrkofullmäktige i Uppsala Pastorat, org.nr 252003-0145

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Uppsala Pastorat för år 2020.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Uppsala Pastorats finansiella ställning per den 31 december 2020 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att kyrkofullmäktige fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionsord i Sverige. Revisorernas ansvar enligt denna sed beskrivs närmare i avsnitten *Den auktoriserade revisorns ansvar* samt *De icke-auktoriserade revisorernas ansvar*.

Vi är oberoende i förhållande till pastoratet enligt god revisorsord i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information än årsredovisningen

Detta dokument innehåller även annan information än årsredovisningen och återfinns på sidorna 41-64. Det är kyrkorådet som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Kyrkorådets ansvar

Det är kyrkorådet som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Kyrkorådet ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är

nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar kyrkorådet för bedömningen av pastoratets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om stiftet avser att upplösa pastoratet, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Den auktoriserade revisorns ansvar

Jag har att utföra revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionsssed i Sverige. Mina mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionsssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer jag riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för mina uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar jag mig en förståelse av den del av pastoratets interna kontroll som har betydelse för min revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala mig om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar jag lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i kyrkorådets uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar jag en slutsats om lämpligheten i att kyrkorådet använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Jag drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om pastoratets förmåga att fortsätta verksamheten. Om jag drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste jag i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Mina slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en pastorat inte längre kan fortsätta verksamheten.

- utvärderar jag den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Jag måste informera kyrkorådet om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Jag måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland eventuella betydande brister i den interna kontrollen som jag, i förekommande fall, identifierat.

De icke-auktoriserade revisorernas ansvar

Vi har att utföra en revision enligt kyrkoordningen och revisionslagen och därmed enligt god revisionsssed i Sverige. Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och om årsredovisningen ger en rättvisande bild av pastoratets resultat och ställning.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar samt kyrkoordningen

Uttalande

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av kyrkorådets förvaltning för Uppsala Pastorat för år 2020.

Vi tillstyrker att kyrkofullmäktige beviljar kyrkorådets ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionsssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorernas ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till pastoratet enligt god revisorssed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Kyrkorådets ansvar

Kyrkorådet ansvarar för pastoratets organisation och förvaltningen av pastoratets angelägenheter enligt kyrkoordningen. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma pastoratets ekonomiska situation och att tillse att pastoratets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och pastoratets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt.

Revisorernas ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon ledamot av kyrkorådet i något väsentligt avseende företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningskyldighet mot pastoratet.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionsssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningskyldighet mot pastoratet.

018-430 35 00
svenskakyrkan.se/uppsala
uppsala@svenskakyrkan.se

Svenska kyrkan
UPPSALA